

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 1. julija 1965
Leto XVII. — šte. 25 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK
IZDAJA OD FEBRUARJA 1945 — NAJPREJ KOT TISKOVNIK
»LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »POMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA CASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V M. SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIČ — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK STEFAN BALAZIČ. NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KIDRICEVA UL. 4. TEL. 21-982

Ob 4. juliju Dnevu borca

4. julija praznujemo Dan borca. Vendar to ni praznik le tistih, ki so se z orožjem v roki uprli sovražniku in domačim izkoriščevalcem in izdajalcem, temveč je to praznik vseh nas, praznik, ob katerem se najbolj živo spominjamo vseh neprecenljivih žrtev in tudi ran, ki so nam ostale po štiriletni borbi. Letos se še posebej živo spominjamo teh krvavih časov, saj praznujemo 20-letnico osvoboditve in socialistične graditve. Svoboda in socializem pa sta bila nerazdružljiva pojma v zavesti borcev, pojma, za katera je bilo vredno žrtvovati tudi svoje življenje.

Naša domovina se je v teh dvajsetih letih popolnoma spremenila in prenovila, da jo tisti, ki se je pred vojno izselil in se danes vrača, skoraj ne bi spoznal. Ponosni smo na to in si večkrat tudi te ugotovitve ponavljamo, kakor bi si še hoteli vliiti poguma za premagovanje novih težav, novih zapletenih procesov in kakor bi hoteli v sebi zadušiti neko nezadovoljstvo, nezaupanje in dvom, ki se nas lotevajo zaradi težkih problemov, zaradi iskanja poti, poskušanja in zaradi naše zaostalosti, ki je kljub izrednim uspehom še nismo uspeli premagati. V tem boju z našo zaostalostjo pa tudi sami rastemo in odkrivamo nova pona razvoja, poti, ki niso zanimive le za nas, temveč tudi za velik del človeštva, ki se želi izkoptati iz bede in revščine.

V današnjih dneh pa ne vplivajo na naše razpoloženje samo težave, s katerimi se srečujemo pri našem gospodarskem in družbenem razvoju, temveč v veliki meri tudi položaj v svetu, v katerem živimo. Ta položaj je zelo resen, ob njem nas navdaja negotovost in želimo si, da se ne bi zgodilo tisto, kar se nam zdi, da ob nadaljevanju takega razvoja postalo neizogibno. Želimo si miru, želimo si bolj delovnih orodij, kakor pa da bi morali biti na preži z orožjem v roki. Vendar pa se temu drugemu tudi ne moremo izogniti, saj v nekaterih državah še živo negujejo sovraštvo do nas, kot je to recimo v Zahodni Nemčiji.

Prav zaradi vsega tega in tudi zaradi nas samih moramo skrbno negovati tradicije narodnoosvobodilne borbe, prenašati brezmejno ljubezen do domovine in svobode na generacije, ki okupacije niso doživele, ki so rasle v svobodni domovini, ki pa že s svok njenemu razvoju. To je jim delom začno prispevati dolžnost vseh nas. Več let te dolžnosti tudi nismo čutili dovolj, večkrat tudi ne pravičnega spoštovanja do tistih, ki so se vsa štiri leta borili in to v najtežjih pogojih. Ob Dnevu borca, ko prirejamo širša srečanja partizanskih borcev z mladino in drugimi, ki bodo morali v prihodnje braniti priporjeno, še posebno močno doživljamo mogočnost štirih let borbe, zavedamo se tudi strahotne številke žrtev, katerih življenja so ugasnila zato, da bi jugoslovanski narodom zasijala svoboda.

Stefan Balazic

SEKRETAR CK ZKS VELJKO VLAHOVIČ V POMURJU:

Prizadevanja v kmetijstvu so enoten proces

Od sobote do ponedeljka se je mudil v Pomurju sekretar CK ZKS Veljko Vlahovič, ki si je v spremstvu člana CK ZKS Veljka Zekovića, zveznega poslanca dr. Antona Vratuše in člana Izvršnega sveta skupščine SRS Rudija Čačunovića ogledal nekatere proizvodne obrate ter se razgovarjal v ponedeljek popoldne v Radencih s predstavniki pomurskih občin.

V soboto dopoldne so se visoki gostje sestali v Murski Soboti s predstavniki soboške Mure, kombinata in Pomurskega tiska. Kot uvod v razgovor je predsednik občinske skupščine J. Lanšček orisal gospodarski in družbeni razvoj soboške občine, nakar se je razvila živahna razprava, v kateri so predstavniki omenjenih podjetij orisali gospodarske razmere, v katerih živijo in delujejo kolektivi. Veljko Vlahovič se je prav posebej zanimal za delovne pogoje zaposlenih v Muri. Po razgovoru so se gostje napotili proti Moravcem in Turnišču, nakar so imeli razgovor s predstavniki lendavske občine, kasneje po obisku nekaterih pomurskih občin. V svojem uvodu pred razgovorom je ugodno ocenil prizadevanje delovnih organizacij Pomurja, prav posebej še organizacij Zveze komunistov. V oceni sedanjega stanja kmetijstva je Veljko Vlahovič poudaril, da morajo biti vsa prizadevanja naših kmetovalcev v sklopu enotnega procesa razvoja kmetijstva.

V ugotavljanju razmer in pogojev za bolj perspektivno gospodarjenje je tov. Vlahovič še prav posebej poudaril nujnost, da je potrebno iskati izhod iz nekaterih birokratskih pojavov predvsem v uveljavljanju volje delovnega človeka. Karakteristično za to, kako močno se v danih pogojih uveljavlja birokracija — je dejal — kaže podatek, da se je v zveznem merilu pritožilo nad 50 odstotkov državljanov prav zavoljo premajhne strokovne in družbene kvali-

ficiranosti administrativnih uslužbencev.

Ko je govoril o integraciji v gospodarstvu, je tovariš Vlahovič poudaril, da prepogosto pojmujejo združevanje posameznih podjetij le po fizični (Nadaljevanje na 2. strani)

ZA PREMISLEK PRED ŽETVIJO

Kako bo letos s kmetijskimi stroji?

Precej naglo se približuje najpomembnejše opravilo v kmetijstvu — žetev, ki ji že vrsto let, zaradi premajhne proizvodnje pri nas, posvečamo izredno veliko pozornost z željo, da bi pobrali pravočasno ves pridelek in da bi ga čim manj izgubili.

Toda smo dovolj pripravljeni na to delo? Letošnje vreme namreč opozarja, da bo pri pospravljanju pridelka potrebno hiteti. Vsako leto pa je bilo precej pričkanj zaradi popravila strojev. Kmetijske organizacije so si že nakupile precej kombajnov, za katere se vedno bolj zanimajo tudi zasebni kmetovalci, toda na žalost se kombajni prav v ča-

Tovariš Veljko Vlahovič in drugi gostje med razgovorom v soboški »Muri«

SEJA SKUPŠČINE GORNJA RADGONA

Jutri, 2. julija se bo sestala občinska skupščina Gornja Radgona. Na dnevnem redu so razprave o zaključnih računih delovnih organizacij za leto 1964, o gibanju osebnih dohodkov v gospodarstvu in družbenih službah ter problematiki kmetijstva. Skupščina bo tudi razpravljala o prometnem davku od nepremičnin in pravic ter predlogu odloka o premijah za kravje mleko.

V soboto se je sestala komisija in izžrebala nagrajence izmed reševalcev naše nagrajne slika »20 let v svobodi«. Kdo je dobil nagrado, berite na 3. strani.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE MURSKA SOBOTA

Jutri, to je v petek, 2. julija se bo sestala občinska skupščina v Murski Soboti. Na dnevnem redu so predvidene razprave o teleseni vzgoji in športni dejavnosti v občini, nadalje o delu Zavarovalnice Murska Sobota, sklepanje o odloku o zunanjem videzu in komunalni ureditvi mesta M. Sobota, sklepanje o razmejitvi samoupravnih pravic v organih uprave občine Murska Sobota ter drugo.

skem in industrijskem kombinatu »Pomurka« so ugotovili, da potrebujejo za popravilo strojev 50 milijonov dinarjev, toda teh sredstev nimajo. Letos glede rezervnih delov ni takšnih težav kot prejšnja leta, izjavljajo v Agroservisu, vendar pa bodo ti deli za okrog 30 odstotkov dražji kot lani.

Kljub vsem tem težavam pa bo nujno, da kmetijske organizacije pravočasno in temeljito pripravijo stroje, posebno še kombajne ter tako omogočijo nemoteno žetev, kar se od njih tudi pričakuje in zahteva.

Za poplave okrog 175 milijonov

Za odpravo posledic, ki so jih povzročile poplave v soboški občini koncem lanskega leta in letošnjo spomlad bo porabljenih 175 milijonov dinarjev.

Na zadnji seji je občinska skupščina že sklenila, da se iz lanske proračunske rezerve nameni preko 175 milijonov dinarjev. Največ in sicer skoraj 38 milijonov dinarjev bo namenjenih za popravilo cest in mostov. Posebno je bil lanske jeseni prizadet most na Ledavi na cesti Sotina — Ocinje ter most na cesti Pucanci — Sebeborci. Popravilo prvega bo stalo preko 10, a drugega preko 8 milijonov dinarjev. Tudi most v Puževcih (preko Ledave) je bil močno poškodovan. Za regulacijo in melioracijo vodotokov bo porabljenih preko 31 milijonov, a za popravilo brodov na

Muri skoraj 7 milijonov dinarjev.

Tudi v letošnjem letu bo namenjenih za odpravo posledic okrog 100 milijonov dinarjev. Ta sredstva se bodo formirala iz obvezne 5 odstotne proračunske rezerve. Seveda pa tako lanska kakor tudi letošnja sredstva ne bodo zadostovala za popravilo cest in mostov, ki jih je voda močno prizadela.

VREME

OD 1. DO 11. JULIJA 1965

V prvih dneh julija bo prevladovalo sončno vreme, vendar pogoste krajevne nevihte. Okrog 4. oziroma 5. julija močnejše padavine z ohladičev, nato pretežno lepo vreme, le okrog 6. in 10. še krajevne nevihte.

Dr. V. M.

SEJA KOMITEJA ZKS MURSKA SOBOTA

Včeraj je bila razširjena seja občinskega komiteja ZKS Murska Sobota. Komite je razpravljal o problemih zdravstva v občini ter nalogah komunistov na tem področju.

Kdaj ocenjevanje škode?

V zadnjem času prihaja na občinsko skupščino Murski Soboti mnogo prijav o škodi pa tudi prošnji za ocenitev. Občanji seveda hočejo s tem urediti svoje davčne obveznosti oziroma doseči zmanjšanje davka. Ker pa sedaj te škode nihče ne ocenjuje, smo se obrnili na načelnika za gospodarstvo, Ernesta Olasa, ki nam je dal naslednje pojasnilo:

»Res je, da prihajajo prošnje oziroma vloge in da komisija še ni začela z ocenjevanjem škode. Glede tega, kdaj bo najbolj primerno ocenjevati škodo, ki so jo povzročile poplave, smo se posvetovali s kmetijskimi strokovnjaki in sklenili, da o bomo ocenjevali takrat, ko bo viden pridelek, ker sedaj še pri mnogih kulturah ni mogoče ugotoviti, za koliko se bo

zmanjšal pridelek zaradi poplave.

Omeniti pa moram, kar mnogim občanom še ni jasno, da je za zmanjšanje davka upravičen tisti, kateremu se je dohodek od celotnega posestva zmanjšal za več kot 20 odstotkov. Torej so napačna sklepanja nekaterih, ki menijo, da se jim bo zmanjšal davok, če jim je bila poplavljen ena manjša parcela ostale

pa ne. Tako je namreč določeno z občinskim odlokom o prispevkih občanov. Škoda se bo ocenila v jeseni in takrat, pri končnem obračunu dohodnine, se bo upošteval odpis. To pomeni, da morajo občani a-kontacijo na dohodnino plačevati v taki višini, kot da ne bi bilo poplav.

Sedaj komisije ocenjujejo škodo, ki jo je v nekaterih predelih na Goričkem povzročila erozija. Ponekod so se namreč tla tako premaknila, da so nekatere parcele enostavno zginile in jih ni.

OD TEDNA DO TEDNA

Nepričakovani dogodki v Alžiriji so tako presenetili svet, da se tiska in radio ne moreta ločiti od njih. Zaradi stanja, ki je zavladalo v tej tako mladi neodvisni deželi, so propadli poizkusi, da bi v alžirski prestolnici vendarle pričela z delom azijsko-afriška konferenca na vrhu. Prav tako so odpovedali svetovno mladinsko konferenco, ki bo sedaj bržkone v Sofiji.

PRELOŽENA AZIJSKO-AFRIŠKA KONFERENCA NA VRHU

Značilno je, da je večina afriške dežele — članice Britanske skupnosti narodov za preložitve konference — ta naj bi bila po novem 5. novembra v Alžiru — sprejela z olajšanjem. Neprestane demonstracije za Ben Bela namreč kažejo, da se položaj v deželi ni pomiril. Prišel je delovati tudi poseben odbor za varstvo zakonitosti, ki poziva prebivalstvo k uporabi »proti nasilnežem«. Značilno je, da arabski svet priznava spremembe, ker je očitno, da gre zares za notranja trenja, ki izvirajo iz prvih časov izbojevanja neodvisnosti in časov utrjevanja nove oblasti. O tem smo spregovorili zadnjič. Vendar se vsi tisti, ki so prav po Ben Belu osebno navezali na prijateljske stike z mlado Alžirijo, sedaj v skrbah za njegovo življenje. Obtožbe revolucionarnega sveta so namreč hude in so po vsem sodeč močno napihnjene.

Ben Bela (levo) in Belkasem (desno) v dneh, ko sta še sodelovala v boju proti opoziciji

Znano je, da je imela Alžirija doslej tri vlade: dve začasni z Ferhatom Abasom in Benhedo na čelu in pozneje vlado Ben Bele. Temu primeru se je razvijala tudi Fronta nacionalne osvoboditve (FLN) politična organizacija in mobilizator v boju proti francoski kolonialni vojski. Številne spremembe v strankinem vodstvu in tudi v vladi pričajo o različnih tokovih, ki so se pojavljali v osvobodilnem gibanju.

Bilo bi preveč posegati v te podrobnosti. Omejimo se samo na tiste prvine, ki so bistvenega in odločilnega pomena za najnovejši preobrat.

IZVORI MEDALŽIRSKIH TRENJ

Ze prve dni osvoboditve je mi borci v tako imenovanih prišlo do trenj med dejanskimi alžirskimi vojaškimi okrožji (vilajah) in armado, ki se je zbirala in modernizirala na tuniški in maroški meji ter čakala dan, ko bo mogla vkorakati. Prvi so drugim očitali, da se »niso borili«, generalni štab pa je ves čas deloval na meji. Poveljniki vilaj, ki so poleg vojaške opravljali tudi še politično funkcijo, niso bili voljni priznati generalni štab, pa tudi ne centralne oblasti — vlade — in sklepov FLN, ki so bili povezani z njo. Bali so se, da bi s tem propadel njihov vpliv kot narodnih herojev in uglednih organizatorjev osvobodilnega boja.

Ben Bela je v želji, da ustvari dovolj močno in gibčno centralno oblast, posegel po sili, ker se s prigovarjanjem in prepričevanjem ni uspel. Izvrševalec teh akcij je bil tedaj polkovnik Bumedien, vrhovni poveljnik armade. Le-ta je žel uspeh in si tako utrjeval ugled med vojaškimi krogi, pozneje pa tudi med vodilnimi ljudmi nove uprave.

Bumedien, ki ga je Ben Bela vedno podpiral, pa je kmalu pokazal, da se ne strinja z nekaterimi pomembnimi nazori predsednika Ben Bele. Ben Bela je hotel alžirsko pot

v socializem graditi na temeljih resničnega marksizma, medtem ko se je Bumedien ves čas ogreval za tako imenovani »arabski socializem«, precej prežet z nacionalizmom, kjer igrata še vedno pomembno vlogo muslimanska vera in muslimanski običaji. Po njegovi sodbi naj bi šel razvoj po taki poti kot npr. v ZAR (Naser) ali Iraku (Aref).

BEN BELA IN BUMEDIENOV VPLIV

Ben Bela je hotel oslabil Bumedienov vpliv in njegove želje, da bi vojska, ne pa FLN, postala nosilec alžirske povojne graditve. Zato je zadnje čase tudi skušal pridobiti tiste, proti katerim je nastopil splošna v vilajah. Splošna amnestija naj bi te ljudi pritegnila k političnemu delu. Ta ukrep je Bumedien, ki je proti tem ljudem svojčas praktično tudi nastopal, ostro obsodil. K temu še dodajamo, da je Ben Bela izdal pred meseci tudi odlok o ustanovitvi posebnih policije, ki bi bila podrejena FLN in bi nekako »varovala politične pridobitve revolucije«. Bumedien in njegovi številni pristaši so ta ukrep ocenili kot udarec proti vojski.

Neposreden povod za udar pa je baje dala Benbelova odločitev, da imenuje na položaj zunanjega ministra namesto dosedanjega, Bumedienovega človeka Bufetlika neko drugo osebnost iz vrst pomiloščenec. Nekateri pravijo, naj bi to bil nekdanji generalni se-

kretar FLN Kider, ki se je moral svoj čas umakniti zaradi nekaterih preveč desno usmerjenih pogledov.

Svet pričakuje rešitev alžirskega voja, ki se je precej zaletel. Prav pa je, da je zahtodni tisk pričel zadevo le realneje ocenjevati in sedaj ne očita nosilec sedanjih notranjih trenj niti prokitajske, niti prosovjetske, niti kakšne koli tuje linije, temveč sodi, da gre za notranje »čiščenje«. Seveda je škoda, da pri tem trpijo prizadevanja ljudi, da bi radi čimprej odstranili gospodarske, kulturne in druge posledice kolonialnih časov.

PREDSEDNIK TITO V SZ

Predsednik SFRJ Tito je v teh dneh obiskal Moskvo, kjer so se takoj drugega dne obiskali pričeli jugoslovansko-sovjetski razgovori. Veličasten sprejem je doživel tudi ob prihodu v belorusko glavno mesto Minsk. Nato ga je program obiska pripeljal na Ural in v mesto Sverdlovsk. Sovjetski gostitelji so zatem priredili obiske tako, da si je ogledal vsa pomembnejša industrijska in gospodarska središča Sibirije, ki so naredila na jugoslovansko delegacijo silen vtis.

Omenimo naj še, da se boji v Vietnamu vse bolj zaostrojujejo. Medtem ko so se Američani z bombardiranjem Severnega Vietnama približali glavnemu mestu Hanoju že na nekaj deset kilometrov, se enote osvobodilnega gibanja vse uspešneje upirajo ameriško-južnovietnamskim silam. V Santo Domingu vlada le delno premirje. Ker obe stranki v spopadu nočeta sprejeti načrta za rešitev, ki ga je predložila organizacija ameriških držav, ga jima bodo, vsekakor pod ameriškim vplivom, skušali vsiliti.

Komaj dobra dva meseca po volitvah polovice odbornikov v občinsko skupščino sta za nami. Vtem času je bilo že nekaj sej skupščine in svetov, na katerih so novi odborniki že lahko spoznali mehanizem delovanja skupščine. Ne bi govoril o tem, kako so se novi odborniki vživeli v delo, niti o morda iz naslova sluteč začaranem krogu, podal bi rad le nekaj opažanj, ki so bila med drugim tudi tema razprav predstavnikov skupščine in družbeno političnih organizacij.

Ugotovitev, da smo redko kdaj sklicevali ločene seje zborov skupščine velja tudi za našo občino. V minulih treh letih se je zbor delovnih skupnosti sestel samo enkrat, občinski zbor pa menda dvakrat, ko je bilo potrebno odbornikom imeniteto. Res je sicer, da smo nekoč dejali, da o vsem odloča skupščina kot celota, da nič ne škoduje, če razpravo o delovanju delovnih organizacij poslušajo tudi odborniki občinskega zbora. Brez dvoma je to res, pa se mi zdi ven-

darle potrebno, da bi se zbor delovnih skupnosti sestel večkrat, zakaj problemov s področja gospodarstva ni ravno malo, pa bi ravno zato moral o njih razpravljati čestokrat prav omenjeni zbor skupščine. Če sem omenil ta problem, potem mislim na dano situacijo in bližnjo prihodnost, ko toliko govorimo o novih ukrepih in novem gospodarskem sistemu, ki bo zahteval

IZ LENDAVSKE OBČINE

Skupščina - odbornik - občan

tudi v delovanju skupščine novih prijemov in oblik delovanja, predvsem pa tudi številne diskusije in analize na posameznih zborih.

Delo svetov pri občinski skupščini kljub temu, da je bilo že velikokrat o tem govorila, še vedno ni tako kot smo ga že želeli in kakšno bi moglo biti. Korak naprej je bil sicer dosežen že s tem, da smo

ob formiranju upoštevali obremenitev posameznikov, njihovo aktivnost in voljo, pa kljub temu nismo uspeli priti dosti naprej. Vzrokov zato je več, eden, in tega navajam, je v nerazčiščenih odnosih med sveti in upravnimi organi, v dolžnostih in pravicah. Da je to res tako, nam potrjujejo lanskoletne izkušnje, ko je morala skupščina na seji zavrniti predlog sveta, ker

se prej v njem o predlogu niso sporazumeli. Ob delovanju svetov morda še to, da bi bilo koristno vse drobne zadeve, ki čestokrat zavlačujejo seje skupščine, prenesti na svete, skupščina pa bi zato naj obravnavala pomembnejše stvari.

Na minulem razgovoru je bilo tudi govora o vlogi in delu odbornika. Občinski statut jasno definira to vlogo, po-

sebnost jasno naloge in pravice. Če bi iskali vzroke za neaktivnost odbornikov (na vseh), bi verjetno morali povedati nekaj besed o materialnih, ki jih pred sejami dobijo. Jasno je da, pravočasna dostava materialov lahko vpliva na to, da bi se odborniki pred sejo skupščine konsultirali z volivci. Res je, da so taki odborniki redki, pa vendarle smatram, da bi tako moralo biti, kot bi morali po drugi strani odborniki obveščati volivce o sklepih skupščine.

V času krepitve družbenega mehanizma samoupravljanja je potrebno spregovoriti tudi o teh problemih, zakaj v marsičem bo ravno skupščina tista, ki bo z močjo kvalitetnega dela lahko vplivala na razvoj, odbornik pa tisti, ki bo ob vsakem času lahko poročal o položaju v svoji volilni enoti, občani pa bodo ob solidnem delu obeh, skupščine in odbornikov, dajali podporo vsem pozitivnim prizadevanjem.

J. D.

V Lendavi ena organizacija ZK

Razprave o tem, kako se je potrebno organizirati, da bi delo postalo boljše in aktivnejše, niso novejšega datuma. Ze nekaj let se v Lendavi čuti potreba po združitvi subjektivnih sil, da bi tako njen vpliv postal večji in dejavnost komunistov vidnejša in kvalitetnejša.

Pred leti so formirali štiri osnovne organizacije, toda praksa je pokazala določene pomanjkljivosti zaradi tega, ker so se problemi obravnavali v različnih časovnih obdobjih, kar je seveda vplivalo tudi na sprejetje zaključkov, ki so bili čestokrat po osnovnih organizacijah različni. Ze takrat, ko so se začele razprave o reorganizaciji, je bilo poudarjeno, da sama oblika ne bo rešila osnovnega problema in ta je v dejavnosti slehernega člana.

Ob prehodu na dve osnovni organizaciji, torej na osnovah nove oblike je bilo rečeno, da bi bilo vredno razmisliti o tem, da bi se vsi člani ZK, ki delujejo izven delovnih organizacij in samoupravnih ustanov združili v eno samo osnovno organizacijo, ki bi bila številčno izredno močna ob dobro zastavljenem delu pa verjetno tudi zelo aktivna. Po razgovorih obeh sekretariatov je bil izdelan tak predlog, ki so ga člani ZK na zadnjem sestanku sprejeli. Tako bo od slej blizu sto članov ZK v Lendavi delovalo v eni osnovni organizaciji.

V času, ko se pripravljamo na novi gospodarski sistem, ki bi morda bolj kot kadarkoli poprej zahteval od članov ZK enotno delovanje, ko bodo morali člani ZK nositi glavno breme, je združitev brez dvoma koristna, vendar pa sama po sebi še ne zagotavlja enotnosti in aktivnosti v delovanju slehernega člana ZK. Da bi to dosegli in v to ni dvoma, bomo morali zelo verjetno očistiti naše vrste in predvsem aktivirati vse sile

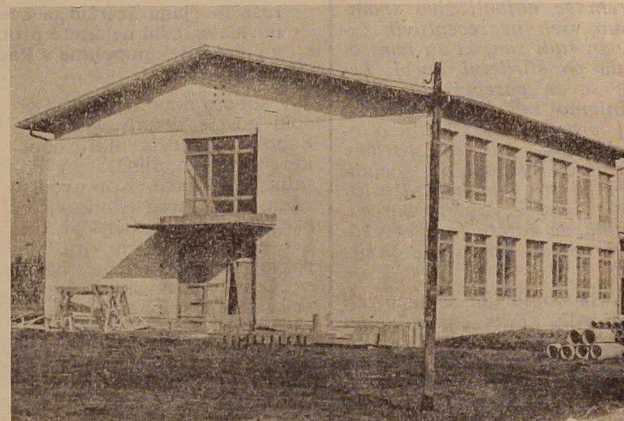
in slehernega člana ZK. Minuli sestanek lendavskih komunistov, bilo je prisotnih le nekaj nad polovico, kaže, da bo v prihodnje potrebno resno spregovoriti z nekaterimi člani ZK. Akcija, ki stoji pred nami, zahteva od nas naporen čas, v katerem živimo, pa ne trpi omahljivcev in demagogov in to ne bi smeli pozabiti v nobeni osnovni organizaciji ZK.

Nova šola v Kobilju

V nedeljo je bila v Kobilju odprta nova šola. Slavnosti so se udeležili poleg številnih občanov tudi pomočnik republiškega sekretarja za šolstvo Boris Lipužec, Franc Skoberne, zvezni poslanec kulturno-prosvetnega zbora, Lugič Drago, zvezni poslanec organ. političnega zbora, Sabo ing. Jože, republiški poslanec in drugi.

V uvodnih besedah je ravnatelj šole orisal pomen te ustanove na narodnostno mešanem področju, ki bo v prihodnje še bolj povežala v sodelovanje oba naroda. Nova šola je stala 80 milijonov in ima 6 učilnic, centralno kurjavo in druge sodobno opremljene prostore, v katerih bo nekaj manj kot 200 učencev obeh narodnosti v prihodnjem šolskem letu v mnogo boljših pogojih sprejemalo učno snov.

Vaščani Kobilja so pri gradnji šole tudi sami veliko pomagali; opravili so preko 800 prostovoljnih delovnih ur, prispevali les za strešno konstrukcijo, posebno pa velja omeniti lastnika parcele, kjer sedaj stoji šola, Ferencek Kalmana, ki je parcelo odstopil brez odškodnine.

Nova šola v Kobilju

Veljko Vlahović v Pomurju

(Nadaljevanje s 1. strani)

plati, premalo pa računamo pri tem na uveljavljanje družbenih in samoupravljalških odnosov med združenimi podjetji.

V razpravi so poleg Veljka Vlahovića sodelovali številni zastopniki našega gospodarstva in političnega življenja. Tako so predstavniki kmetijskih delovnih kolektivov poudarili, da povzročajo kmetijstvu velike težave nesorazmerja med cenami kmetijskih proizvodov in reprodukcijskim materialom. Prav tako nestimulativne so za naše kmetijstvo cene kmetijske mehanizacije, ki je v primerjavi s katerokoli evropsko državo skoraj za 100 odstotkov dražja, kar povzroča kmetijstvu ekonomske težave in ga postavlja v neenak položaj z industrijo.

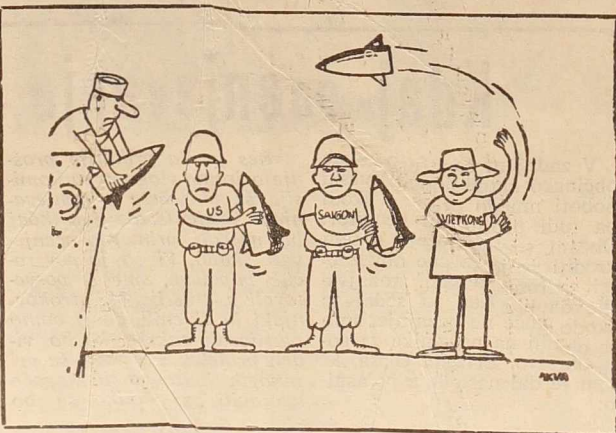
— jm

20 let Združenih narodov

Sestindvajsetega junija je minilo dvajset let od dne, ko so predstavniki borečih se držav proti nacifasizmu podpisali v ameriškem mestu San Francisco Ustanovno listino Združenih narodov in s tem položili temelje tej svetovni organizaciji. Ta obletnica je splošno napetega mednarodnega položaja v sedanjem svetu šla morda bolj molče mimo javnih mest, etudi bi si zaslužila večjo pozornost.

Nobena skrivnost ni, da sedanjí mehanizem Združenih narodov ni popoln. Vemo, da so bili (in so še) nesoglasja pod vplivom blokovsko ločenega

sveta, pod vplivom velikih narodov majhnih. Toda prav tako je resnica, da so se majhne države in še posebej pred kratkim osvobodene ter siro-

Ameriško orožje za Južni Vietnam

(Pavliha)

mašne oklenile njenih organov v prepričanju, da tu morejo odkrito povedati svoje mnenje o razvoju v svetu in tudi odkrito razgaliti vse oblike diskriminacijske politike močnejših, bogatejših in nasilnih.

Tisti, ki žele Združenim narodom zaradi njihovih dosežanih napak žalosten konec, so sedaj z vsemi močmi na delu. Nekateri ameriški krogi, ki čutijo v organih OZN določeno okviro za svoje ožje interese, pravijo, da tudi Društvo narodov, prva mednarodna organizacija, ustanovljena po prvi svetovni vojni, ni preživela dveh stoletij. Na kitajski strani menijo, da je ta organizacija žalosten konec tudi zaslužila. To trde v pričakovanju, da bodo skušali postaviti na noge konkurenčno organizacijo, ki pa bo pod vplivom — Kitajske.

Združeni narodi s sedanjo razporeditvijo v svojih organih zares ne izpolnjujejo tistih nalog, katere jim zastavlja Ustanovna listina. Želje po primerni korekturi, predvsem po večji vključitvi azijskega in afriškega sveta v njene organe, so seveda povsem upravičeni. Prav tako bi Združeni

narodi morali odločneje reševati velike razlike med bogatimi in siromašnimi.

Združeni narodi še niso postali univerzalni, ker nekaterih dežel zaradi odpora določenih držav niso sprejeli v svoje vrste (n. pr. Kitajske) s tem dajejo tisti, ki te organizacije že tako ne žele, novega smodnika v roke.

Značilno je, da se ves nevezan svet, ki se iz leta v leto krepi, vse bolj oklepa Združenih narodov, ker upravičeno sodi, da morejo le oni rešiti svet večjih in hujših mednarodnih spopadov. Če Združeni narodi še niso opravili svojih nalog, ni kriva ustanovna listina, temveč določene deželne članice. Zato je naloga vseh naprednih sil, da njihove načrte javno razgaljajo in ustvarjajo javno mnenje. Slednjič tudi javnost dežele, ki želi minirati to edinstveno organizacijo, skovano v najhujšem jeku protifasistične borbe, ne more ostati mirna in se bo obrnila proti takemu vodstvu in takim težnjam.

Pravijo, da predstavljajo večino Združenih narodov male in nerazvite dežele. Statistika kaže, da je temu res tako. In prav podpora teh dežel zagotavlja OZN, da bodo obstojale še naprej. Izpopolnitev njenih organov in njenih mirovnih posegov pa bosta njeno vlogo samo še bolj okrepila.

Pod starim kostanjem na Moti v soboto popoldne so se zbrali
(Foto: J. Makovec)

Gramoznice krajevnim skupnostim

V soboški občini so že dalj časa ugotavljali, da se sredstva krajevnih skupnosti, zlasti tista, ki so namenjena za popravilo cest, zelo slabo izkoriščajo in da bi se lahko bolje izkoristila.

Krajevne skupnosti namreč nimajo svojih gramoznic, zato pa kupujejo gramoz od privatnikov in to po znatno višjih cenah, kakor pa bi jih stal, če bi imele svoj gramoz. Toda zemljišča, ki so bila splošno ljudsko premoženje, so bila dodeljena kmetijskim zadruham ali družbenim kmetijskim gospodarstvom. Včasih so to prav majhni kosi nekje v središču naselja in za kmetijstvo dokaj neprimerni.

Zato je svet za družbeni plan in finance pri občinski skupščini Murska Sobota na nedavni seji sklenil, da se naj čimprej evidentirajo taka zemljišča in prenese lastništvo na krajevne skupnosti, ki bi jih lahko izkoristile za razne namene bodisi kot prostor za mlačev, s čimer je precej te-

SPREJEM NA KOMISIJI SRS ZA VERSKA VPRAŠANJA

Predsednik komisije Boris Kocijančič je sprejel novoizvoljenega seniorja Evangeličanskega seniorata v SR Sloveniji g. Aleksandra Kerčmarja in senioratnega inšpektorja g. Jožeta Kuharja ter se z njima zadržal v daljšem razgovoru o raznih aktualnih vprašanjih ki se nanašajo na delovanje evangeličanske verske skupnosti v SR Sloveniji.

žav, ali pa za razna igrišča. Podobno se svet zavzema tudi za to, da bi sleherna skupnost imela svojo gramoznico. Sedaj je namreč pri tem precej nerada. Nekatere gramoznice so last privatnikov, druge zopet komunalnega podjetja, tretje zadruge, a krajevne skupnosti morajo le plačevati precejšnja sredstva za gramoz.

KRAJA KOLES IN MOPEDOV VEDNO VEČJA

V zadnjem času je bilo prijavljenih več tatvin mopedov in koles. Vendar so vzroki tatvin različni. Eden izmed glavnih pa je vsekakor ta, ker lastniki premalo pazijo na svoje premoženje in ga puščajo dalj časa pred eno trgovino, medtem ko v tem času obiščejo še vse ostale. Isto se dodaja tudi pred gostilnami, kjer puščajo za dalj časa kolesa in mopede, ki so ponavadi nezaklenjeni. Nema lokrat pa se dogodi tudi to, da lastnik kolo zamenja ali pa tudi moped. Samo v mesecu maju je bilo ukradenih 6 koles in 5 mopedov in od tega skupnega števila kar 5 izpred gostiln.

t. c.

naša nagradna SLIKANICA 20 LET SVOBODE

NAGRADNO ŽREBANJE ZA REŠEVALCE »NAŠE NAGRADNE SLIKANICE — 20 LET SVOBODE«

ŽREB VAS JE OBISKAL

V soboto, 26. junija 1965 ob 13. uri je bilo v Delavski restavraciji ČZP »Pomurski tisk« v Murski Soboti, Kocljeva 3 nagradno žrebanje za reševalce »Naše nagradne slikanice — 20 let svobode«. V komisiji za žrebanje so bili: Franček Drvarič, Murska Sobota, Mladinska 20 — za reševalce; Jože Šimonka, predsednik upravnega odbora INDIP — Industrije dežnikov in pletenin iz Lendave — za delovne organizacije; Janez Dominko, novinar — za uredništvo Pomurskega vestnika; Slavko Kliner, vodja GPS IZD; Štefan Bernjak, referent GPS IZD.

Komisija je ugotovila, da je bilo skupno 620 reševalcev nagradne slikanice. 421 je slikanico pravilno rešilo, reševalcev z nepravilnimi odgovori pa je bilo 199. Na 1 slikanico je odpadlo povprečno 39 rešitev. Razmerje med pravilnimi in nepravilnimi odgovori je 68% : 32%.

Posredujemo še eno ugotovitev komisije: noben reševalec ni izpolnil ustreznih pogojev za razpisane nagrade »Pomurskega vestnika«.

Svet delovne enote časopisno-založniške dejavnosti ČZP »Pomurski tisk« pa je kljub temu nagradil tiste reševalce, ki so poslali nad 8 pravilnih rešitev. Za te reševalce je namenil prvo in drugo nagrado v skupnem znesku 80.000 din. Teh reševalcev je skupno trinajst: Vera Horvat, Nemčavci 2, p. M. Sobota; Ivan Jereb, Gančani 38, p. Beltinci; Franc Huber, Tišina 4a, p. Tišina; Herman Štcl, Kidričeva 30, p. Murska Sobota; He-

NAREDLA STA SAMOMOR

Minuli petek so našli v Ledavi pri Polani otroci, ki so se kopali, truplo, ki ga je prinesla voda. Ugotovljeno je bilo, da je naredila samomor 74-letna Marija Kolar z Vaneče.

Istega dne je odšla v komaj 200 metrov oddaljeno mlako v Kušanovcih Marija Novak, ki je skočila v vodo. To so opazili domačini, žal pa so bili prepozni.

lena Flisar, Lendavska 32, p. M. Sobota; Andrej Drvarič, Mladinska 20, p. Murska Sobota; Alenka Drvarič, Mladinska 20, p. Murska Sobota; Zdenka Drvarič, Mladinska 20, p. Murska Sobota; Olga Križanič, Prometna sekcija Murska Sobota; Ernest Mešič, traktorist KZ Šalovci, p. Šalovci; Šarika Andrejč, Kerenčičeva 19, p. Murska Sobota; Gizela Vljaj, Mačkovci 18, p. Mačkovci.

Žreb je poklical »na pomoč« Vito in Zdenko, ki sta vlekli oštevilčene kartončke in tako prisodili nagrade delovnih organizacij naslednjim reševalcem: 14. nagrada, Grad-

V MURI SO NAŠLI TRUPLJO

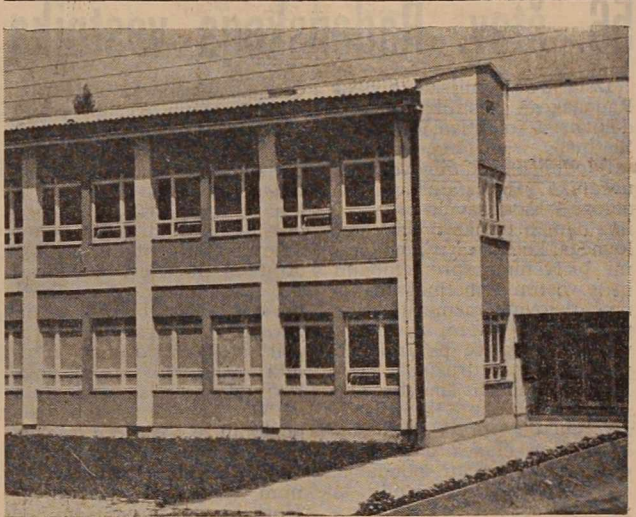
V nedeljo so našli pri Gornji Bistrici v Muri truplo in ugotovili, da gre za moško truplo in sicer brez leve noge, desne roke in brez glave. Pred nedavnim pa je sporočila avstrijska policija, da bo mogoče na tem predelu Mura prinesla s sabo kako truplo, ki je brez glave. Po mnenju obducenta naj bi bilo truplo v vodi že kakih šest mesecev, saj to potrjuje, da je začelo že razpadati. Obenem so ugotovili, da je to že starejša oseba.

t. c.

beni material v vrednosti 10 tisoč din, prispeva Proizvodnja kremenčevega peska v Puconcih — Franc Hrovat, M. Sobota, Zvezna 1a; 15. nagrada: tekstilno ali drugo potrošno blago v vrednosti 10.000 din, prispeva Trgovsko podjetje »Ravenka« Beltinci — Franc Kuzma, Gančani št. 24, p. Beltinci; 16. nagrada: komplet knjižnih zbirk »Pomurske založbe« Murska Sobota, prispeva ČZP »Pomurski tisk«, Murska Sobota — Smiljana Bezec, Puconci 14, p. Puconci; 17. nagrada: tekstilno blago v vrednosti 20.000 din, prispeva Trgovsko podjetje »Merkur« M. Sobota — Jožica Bratkovič, Bakovci 100, p. M. Sobota; 18. nagrada: hranilna poklanja Komunalna banka knjižica z zneskom 15.000 din, M. Sobota — Aleksander Kozar, Cvetkova 38, p. M. Sobota; 19. nagrada: ročna ura v vrednosti 15.000 din, prispeva »Agroservis« M. Sobota — Vera Horvat, Nemčavci 2, p. M. Sobota; 20. nagrada: tekstilno ali drugo potrošno blago v vrednosti 15.000 din, prispeva Trgovsko podjetje »Goričanka« Šalovci — Hilda Filo, Adrijanci 54, p. G. Petrovci; 21. nagrada: praktični ali denarni dobiček v vrednosti 15 tisoč dinarjev, poklanja Kmetijska zadruga »Ledavski dol« Cankova — Zdenka Drvarič, mladinska 20, p. M. Sobota; 22. nagrada: izdelki predelovalnih obratov v vrednosti 15 tisoč din, prispeva Kmetijsko-industrijski kombinat »Pomurka« M. Sobota — Helena Flisar, Lendavska 32, p. Mur-

ska Sobota; 23. nagrada: kvaliteten mleviski izdelek v vrednosti 10.000 din, prispeva »Elektro-mlin« Lendava — Stefan Cigan, Kidričeva ABC-blok II/14, M. Sobota; 24. nagrada: 15.000 din, poklanja Skupščina občine M. Sobota — Herman Štcl, Kidričeva 30, Murska Sobota; 25. nagrada: praktični izdelek v vrednosti 10.000 din, prispeva Podjetje za opravljanje komunalnih dejavnosti »Komuna« Beltinci — Ernest Mešič, traktorist, KZ Šalovci, p. Šalovci; 26. nagrada: kvalitetna vina za hišni bife v vrednosti 10.000 din, poklanja Kmetijski kombinat Radgona — Franc Huber, Kidričeva 9, M. Sobota; 27. nagrada: kvalitetna dežnika — ženski in moški dežnik, poklanja INDIP — Industrija dežnikov in pletenin Lendava — Vera Horvat, Nemčavci 2, p. Murska Sobota; 28. nagrada: 30 pasemskih enodnevnih piščancev, poklanja Kmetijska zadruga »Mursko polje« Križevci pri Ljutomeru — Slavica Huber, Tišina 4a, p. Tišina; 29. nagrada: 10.000 din, poklanja Skupščina občine Lendava — Alenka Drvarič, Mladinska 20, M. Sobota.

Nagrade Pomurskega vestnika bodo reševalci prejeli po pošti. Srečne reševalce, ki bodo deležni nagrad delovnih organizacij — naročnikov objav »Naše nagradne slikanice — 20 let svobode«, pa bodo v bližnji prihodnosti povabila na vljudnostni obisk vodstva podjetij in jim ob tej priložnosti izročila namenjene nagrade.

Novo poslopje zdravstvenega doma

MED ZDRAVSTVENIM DOMOM IN KOMUNALNIM ZAVODOM ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Še ni sklenjena pogodba o financiranju

Stopili smo v drugo polletje in marsikje že ponovno ugotavljajo dohodke in izdatke ter se pripravljajo na spremembe v proračunih. Popolnoma drugače je stanje v soboškem zdravstvenem domu, ki je verjetno poslednji ali pa še med poslednjimi zdravstvenimi zavodi v Sloveniji, ki nima s komunalnim zavodom za socialno zavarovanje še sklenjene pogodbe o višini sredstev in videti je, da še oba zavoda v kratkem ne bosta prišla skupaj.

Spor je predložen občinski skupščini. Prejšnji teden je o njem razpravljal svet za zdravstvo, vendar ni prišlo do sporazuma, zato bo spor nadalje proučevala posebna komisija sestavljena iz predstavnikov obeh zavodov. Najbrž pa bo potem morala zadnjo besedo izreči občinska skupščina. Zdravstveni dom je namreč na

Zdravstveni dom se namreč zavzema, da bi se iz pavšalnega plačevanja izločili dispanzer za žene, dispanzer za otroke, TBC dispanzer in reševalna postaja ter bi se storitve obračunavale po ceniku del. Komunalni zavod za socialno zavarovanje pa nasprotno vztraja pri sklenitvi take pogodbe, da se celotno zdravstveno varstvo razen zobozdravstva financira po pavšalu in da kolektivni potem znotraj v okviru cenika storitev obračunava posamezne storitve.

Težko je na prvi pogled oceniti težo spora in tudi bistvo, kajti po laični oceni bi načela financiranja morala biti že prej določena, poleg tega pa verjetno ta problem niti ne bi smel biti tako oster, da se zaradi njega ne bi sklenila pogodba, saj bi bilo še dovolj časa, pred sklenitvijo druge, razčistiti, kateri način je boljši.

Bolj sporno in za sklenitev pogodbe pomembnejše je drugo vprašanje: višina finančnih sredstev. Prvotno je zdravstveni dom zahteval 263.135.000 dinarjev, kar je za 54,78 odstotka več kot v letu 1964. Poleg tega bi se iz ostalih virov dobil približno 240 milijonov dinarjev. Toda razlika med zahtevkom in ponudbo je znašala 48.135.000 din. Po nadaljnjih razgovorih je zdravstveni dom svoj zahtevek znižal na 235 milijonov dinarjev. Tako je ostala še vedno razlika za 12.475.000 din. Ponudba komunalnega zavoda je še za 37,8 odstotka višja kot lani.

Zdravstveni dom v svoji pritožbi na občinsko skupščino med drugim navaja, da je v primerjavi z ostalimi zdrav-

stvenimi domovi v Pomurju zapostavljen ter da se drugim domovom dajejo letos razmeroma zelo visoka sredstva. Po podatkih je nekoliko drugače. Zdravstveni dom namreč dobiva sredstva po zavarovanih najvišja sredstva. Ze po ponujenih so znašala na zavarovanca 21.630 din, a v Lendavi 18.864, Ljutomeru 17.074 in v Radgoni 17.675 din (po podatkih komunalnega zavoda za socialno zavarovanje).

Iz teh podatkov nekako sili težnja po štednji, po skrbnejšem in bolj odgovornem trošenju sredstev zlasti še v letošnjem letu. Prej v odstotku izraženo povečanje je vsekakor zelo visoko, zlasti če še upoštevamo, da se osebni dohodki ne bodo dvignili v takšni višini, da se bo zmanjšalo število zaposlenih in s tem tudi sredstva socialnega zavarovanja, poleg tega pa tudi stopnja prispevka ni tako visoka, kot se je predvidevalo. Zato je še toliko bolj upravičena želja po štednji, po skrbnejšem in bolj premišljenem trošenju sredstev, ki so družbena sredstva in si jih ne more lastiti ne nek kolektiv, kajti tudi ta je del družbene skupnosti, ki ne more več trošiti kot ima.

V svoji pritožbi zdravstveni dom med drugim navaja, da postaja zaradi razlike problematično pokrivanje obveznosti in sicer za plačilo anuitet za stanovanja (pribl. 21 milijonov dinarjev), ki bodo bremenila občinsko skupščino, če zavod tega ne bo zmožel, ter štipendiranje (14 milijonov dinarjev). Glede štipendij je videti, da niso računali najbolj čisti. Po enih podatkih se je lani za 42 štipendij dalo 5 milijonov dinarjev, a letos za 25 štipendij 14 milijonov (zdravstveni dom navaja, da štipendira 36 štipendistov).

Težko je predvideti, kako se bosta oba zavoda sporazumela, čeprav bi bilo želeli, da bi do sporazuma prišlo čimprej. Ta neurejenost in pa že dalj časa

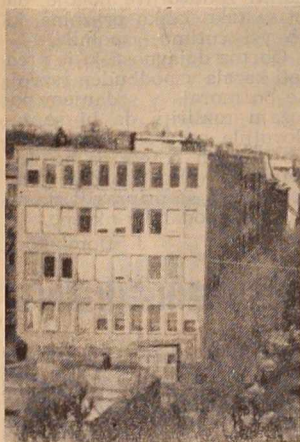
zelo močna nesoglasja med zdravstvenimi delavci namreč močno škodujejo delu zdravstvenih zavodov. Ze dalj časa je opazil, da so težnje v zdravstvenih zavodih takšne, da se naj zlasti njihovo poslovanje čimbolj odtegne javnosti in da se družbi onemogoči kontroliranje recimo osebnih dohodkov, ki so bistveni vir nesoglasij tudi med samimi zdravstvenimi delavci. Na raznih mestih, kjer bi morali biti podatki, zatrujejo, da recimo nimajo pregleda nad osebnimi dohodki zdravnikov. Tu je tam je slišati za posamezen primer, ko znaša recimo dohodek mesečno preko 400.000 dinarjev ali pa ko nekateri zatrujejo, da se jim kolegi posmehujejo, ker delajo le za 350.000 dinarjev mesečno. Pri nekaterih primerih je bilo tudi ugotovljeno, da je osebni dohodek zdravnika znašal celo 18.000 dinarjev na dan.

Ne bi se bilo potrebno spotikati ob te osebne dohodke,

če bi bili tudi v skladu z nagrajevanjem in če ne bi bili tudi tajnost. Toda poudariti je potrebno, da osebni dohodki zdravstvenih delavcev niso v skladu z delom, temveč bolj ali manj v skladu s tem, kako se kdo znajde. Ti dohodki se namreč ne formirajo na en način, temveč na pet načinov in je torej dohodek odvisen od tega, koliko načinov posamezniku uspe uporabiti v istem času. Reči je potrebno, da tak način prizadeva zlasti dobre zdravstvene delavce, torej tiste, ki se predvsem s vsem svojim prizadevanjem borijo za ohranitev zdravja in

življenja ljudi in ki ob tem nimajo časa misliti na razne načine, kako bi si povečali dohodek, čeprav bi pravzaprav njim najprej pripadala taka nagrada.

Ta zadnji del sicer nima neposredne zveze z nesoglasji med komunalnim zavodom in socialno zavarovanjem in zdravstvenim domom, čeprav se nujno ti splošni in negativni pojavi tudi vpletajo v te razprave. Brez dvoma bo nujno, da bodo tudi v raznih organih družbeno političnih organov zaci spregovorili o tem in pripomogli k rešitvi problema.

Zavod za socialno zavarovanje

seji sveta povedal, da bo v dveh deih sporočil, če bo sprejel pogoje, ki jih nudi komunalni zavod za socialno zavarovanje ali pa jih bo odklonil. V dogovorjenem času tega odgovora ni bilo, zato najbrž brez še nadaljnjih analiz ne bo dosežen sporazum.

Oba zavoda se razhajata v dveh stvareh: najprej glede načina plačevanja storitev in drugič glede višine sredstev, ki bi jih moral zagotoviti zavod za socialno zavarovanje.

Naročilnica

Spodaj podpisani bivališče (kraj in hiš. štev.) ulica in hiš. štev. pošta zaposlen pri kraj

nepreklicno naročujem pri Pomurski založbi, Murska Sobota, Kidričeva 4:

- L. P. Hartley: POPOLNA ZENSKA — platno 2.700 din, polusnje 2.900 din.
- Endre Feješ: POKOPALISCE RJE — platno 1.600 din, polusnje 1.900 din.
- Miško Kranjec: RDEČI GARDIST, I. del — polplatno 2.700 din, platno 2.900 din, polusnje 3.250 din.
- Miško Kranjec: RDEČI GARDIST, II. del — polplatno 2.700 din, platno 2.900 din, polusnje 3.250 din.
- Skaza-Kmecl-Glušič-Zdravec: LIRIKA EPIKA DRAMATIKA — platno 2.000 din.

(Podčrtajte pisca, naslov knjige in ceno pri tisti knjigi, katero ste naročili).

Naročene knjige bom plačal v obrokih po din.

(Najmanjši obrok je 800 din)

USTREZNO IZPOLNITE, NALEPITE NA DOPISNICO IN ODPOLJITE NA NASLOV: POMURSKA ZALOŽBA, MURSKA SOBOTA, KIDRIČEVA 4

Letos bo pregledanih 35 otrok

Na področju gornje-radgonske komune je od 3.346 šolo-obveznih otrok po poročilih šol, okrog 600 otrok, ki so potrebni, da bi jih pregledala komisija I. stopnje za kategorizacijo, ki je pri Svetu za socialno varstvo Skupščine občine Gornja Radgona.

Do letošnjega leta je bilo kategoriziranih 171 otrok, od teh jih obiskuje Posebno šolo Gornja Radgona 101. Z novim šolskim letom bo Posebna šola Gornja Radgona odprla še 8. razred, namreč do sedaj so morali otroci obiskovati 8. razred v Celju, to pa zato, ker jih

Priprave na proslavo Dneva borca

Kmalu potem, ko je bilo končano praznovanje občinskega praznika, so se začele priprave na proslavo dneva borca, ki naj bi letos prav tako kot vse ostale prireditve bila posvečena dvajseti obletnici osvoboditve. Organizator proslave je v svojem pestrem programu zajel poleg kulturnih prireditev še športna in druga tekmovanja. 3. julija bo na kegljišču nafte že tradicionalen četverboj med Lendavo, Ljutomerom, Čakovcem in Varazdinom.

V tednu pred dnevom borca bodo posebne delegacije položile vence na grobove padlih borcev, krajevne organizacije ZB pa bodo uredile in prenovile vsa spominska obeležja. Občinska skupščina bo v soboto 3. julija priredila sprejem partizanskim materam, bormcem in otrokom padlih borcev. 4. julija bo najprej zastopnik občinske skupščine izročil bormcem prapor. Po končani proslavi se bodo udeleženci odpravili v Pince marof, kjer bo srečanje borcev in internirancev. Dan borca bo tako tudi v lendavski občini lepo in nadvse svečano pripravljen in praznovan.

56. števil. Radenskega vestnika

Izšla je 56., junijska številka Radenskega vestnika, glasila delovnega kolektiva Radenska Slatina.

Uvodni članek odgovornega urednika Ernesta Markuša, naloge samoupravnih organov, ima namen seznaniti člane delovnega kolektiva z nekaterimi bistvenimi spremembami in novostmi temeljnega zakona o delovnih razmerjih. Nov pokojninski sistem z vidikov vpliva zaposlitve na izplačilo pokojnine ter družinske pokojnine tolmači Tine Sredenšek, medtem ko Viktor Hedžet končuje v prejšnjih številkah začetni članek o pripravi dela. V zaključku poudarja, da je priprava dela študij, ki ne more čez noč pokazati svojega uspeha, temveč se njen uspeh pokaže šele čez nekaj

je bilo premalo. S tem, ko bo tudi 8. razred, bo za te otroke lažje, kajti mnogi niso hoteli iti drugam v šolo, poleg tega pa so stroški za starše, kot tudi za občino, bili mnogo višji, saj je bilo potrebno plačevati poleg vzdrževalnine v internatu še šolnino in tako je stal en otrok letno 800.000 dinarjev.

Komisija I. kategorije je sedaj začela že z delom. Letos bo ta komisija kategorizirala 35 otrok in to učence prvih in drugih razredov. Prijavljenih je bilo 70 otrok za kategorizacijo, vendar je komisija zaenkrat zajela le tiste, ki so tega pregleda najbolj potrebni. Vseh prijavljenih otrok komisija ne more kategorizirati, ker predvideva proračun za kategorizacijo za letošnje leto le 600.000 din. V omenjeni komisiji pa sodeluje več strokovnjakov (defektolog, psiholog, psihiater, zdravnik splošne prakse, socialni delavec in po potrebi še ortopedagog) in je zato sam postopek zelo drag, saj znašajo stroški za pregled enega otroka brez prispevkov 18.000 dinarjev.

Vsak strokovnjak pregleda otroke, socialni delavec pa celo obišče družino oziroma okolje, kjer otrok živi in potem na skupni konferenci vsi strokovnjaki skupaj izdajo mnenje o otroku in ga napotijo v šolo (posebno ali redno), ki je za njegov telesni in duševni razvoj primerna.

Telesno in duševno moteni otroci so potrebni posebnega varstva in vzgoje, ki jim pomaga, da zavestno in vztrajno premagujejo, si lajšajo in odpravljajo hiše, nepravilnosti in motnje v razvoju. Najbolj pomembno pa je to, da se ti otroci privajajo delovnih na-

časa. Iz prispevka na sejah samoupravnih organov povzemamo, da bo zdravilišče svojim delavcem regresiralo izdatke za penzijo v počitniških domovih po 1.000, otrokom delavcev 800, upokojencem do 30.000 dinarjev pokojnine v celoti, ostalim pa 1.400 do 1.000 dinarjev. Sef-zdravnik Gabrijel dr. Kastelic je pisec članka Obiskali so nas zdravniki iz Avstrije. Ob tej priložnosti so slovenski zdravniki z veseljem sprejeli povabilo kolegov iz sosednje države, ker le tako, sodijo, bodo poglobili že obstoječe strokovne vezi. Sledijo še prispevki I. Strafele Kako ravnati z ročnimi gasilnimi aparati, F. Horvata Ob turističnem tednu, prof. Jan Sedivya O jeziku Radenskega vestnika itd.

vad, saj imajo delavnice, v katerih se učijo različnih ročnih del.

Nazadnje pa je pomembno še tudi to, da je kader Posebne šole v Gornji Radgoni v glavnem z višjo izobrazbo, oziroma bo v kratkem prišel do te izobrazbe. Trenutno so na šoli trije defektologi, vsi ostali učitelji pa so izredni študenti Višje pedagoške šole in zato imajo ti otroci res perspektivo, da bodo postali enakovredni člani naše skupnosti.

K. F.

NOČNA PROMETNA AKCIJA NA NAŠIH CESTAH

Na lovu za vinjenim mopedistom

Komisija za varnost v cestnem prometu pri skupščini občine Murska Sobota je organizirala v soboto zvečer drugo prometno akcijo v sodelovanju miličnikov. To pot pa so pregledali tudi kolesa.

Akcija, ki se je pričela ob šest uri zvečer in končala ob drugi uri jutraj, je ponovno dokazala, da so vozila na naših cestah, tehnično zelo zanemarjena. Z prve akcije je pokazala, da kmetijske organizacije ne upoštevajo prometnih predpisov, kot tudi zakon, saj smo pred Rakičanom zaustavili traktor, ki ni imel sploh luči in smerokazov, pa tudi registriran ni bil. Traktorist Stefan Slivnjak iz Gorice, kjer je tudi oral, je vozil s traktorjem Kmetijskega gospodarstva Rakičan.

Voznik osebnega avtomobila Stefan Fartelj iz Rakičana, ki je sele pred nedavnim kupil avto in je skupaj z miličnikom ugotovil, da mu vse zavore v redu ne delajo in da nima s sabo varno blednega trikotnika. Fartelj je bil hvalježen za opozorilo in se tudi ni upiral, ko mu je miličnik za prekršek izrekel denarno kazen. Prav nasprotje Stefana Fartelja pa je bil voznik osebnega avtomobila Rudolf Kosi iz Kroga z osebnim avtomobilom iz registra število MS 44-18. Miličniki so namreč ugotovili, da je vozilo brez vsake zavore, saj se je komaj na »stop« znak miličnika zaustavil kakih 20 metrov dalje od kraja »stopanja«. Avtomobil je preizkusili tudi miličniki in izrekel kazen; takojšnji odvzem registrskih tablic. Toda Kosi o tem ni hotel slišati in je še naprej zatrjeval, da bo takoj popravil avto, vendar se s tem, da bi mu odvzeli registrske tablice ni strinjal. Zaradi takega odnosa so mu miličniki odvzeli ključne in spravili avto na varno mesto v Rakičanu. Povedali so mu še, da dobi ključne na postaji milice s pogojem, da bo avto odpeljal v popravilo in to s pomočjo drugega vozila. Ob koncu tega primera pa še moramo dodati, da je bil Kosi skrajno nepremišljen v besedah, kot tudi v obljubah, ki jih je povedel. Naj omenimo še osebni avto last Stefana Farkaša iz Crensovec, ki je bil tehnično v redu.

Na poti proti Crensovcem smo se zaustavili v Belčinih, kjer smo srečali voz naložen s senom in brez predpisane luči. To pot je izrekel miličnik denarno kazen in opozorilo v bodoče. Iz Crensovec, kjer smo ustavili Jožeta Zerdina iz Velike Polane, ker ni imel zavora in glušnice na mopedu, smo zavili proti Ižakovcem, kjer nam je zaprl pot Alojz Kovač iz Ižakovce s svojo kosilnico, ki jo je parkirjal kar na sredi ceste, sam pa se je pogovarjal ob cestnem jarku. Zaradi vinjenosti in nepravilnega parkiranja, kot tudi zaradi tega, ker ni imel luči, je moral plačati denarno kazen. V neposredni bližini smo zaustavili Silvestra Graja iz Ižakovce, ki

Prejšnji teden je bila na obisku v Pomurju kulturna delegacija z Madžarske. Ogledala si je tudi mejni prehod v G. Radgoni.

na kolesu vozil še drugo osebo. Zaradi tega prekrška je moral odšteti denarno kazen.

Iz Ižakovce smo se odpeljali na beltiško cesto, kjer smo srečali mopedista z različnimi pomanjkljivostmi. Zaradi tega so morali odšteti denarne kazni. Kot »nalašč« pa se je v tem času bližal mopedist, ki pa ni ustavil na znak rdeče lučke miličnika, pač je le zmanjšal hitrost in ko je prišel v bližino, pa je ponovno povečal plin in pobegnil. Toda ni imel sreče, saj sta miličnika z avtomobilom, ki je »nevidno« parkirjal, hitro dohitela ter se z njim vred vrnili v naš »tabore«. Zaradi zatikanja v besedah in močnega vonja po alkoholu so takoj spoznali, da je vinjen. Balonček, ki ga je moral napihniti, je pokazal, da je bila domneva upravičena, saj je bil močno vinjen. Mopedist Avgust Suklar iz Gančan pa je le čez čas priznal, da je pil in tudi koliko je spil. Pri pregledu dokumentov pa smo še ugotovili, da je poklicni šofer pri soboškem gradbenem podjetju Pomurje.

Ob koncu se rezultat pregledanih vozil v sobotni noči: 20 mope-

dov, 7 motornih koles, 3 vprege, 14 osebnih avtomobilov in 1 traktor. To pot smo pa pregledali tudi 19 koles, kjer je bilo ugotovljeno, da niso bila dobro opremljena.

T. C.

BRATA STA UTONILA

Lepo, sončno vreme, ki je bilo minuli teden, je zvabilo brata Marjana in Franca Vavpotiča iz Spodnjega Krapja, da sta se šla kopat v gramozno jamo. Prvi, ki je skočil v vodo, je bil 13-letni Franc Vavpotič, ki je zabredel v globoko vodo. Ko je to videl starejši brat, 17-letni Marjan Vavpotič, je na bratov klic skočil v vodo z namenom, da ga bo rešil, ker pa tudi sam ni bil preveč vešč plavanju, je tudi njega voda potegnila. Pri tem sta se oba potopila.

Tragična smrt bratov Vavpotič ponovno opozarja, predvsem pa prebivalce okolišnih vasi, da naj bodo previdni pri kopanju v gramoznicah, istočasno nas pa opozarja na nevarnost kopanja v narasli Muri.

t. c.

Obrt v lendavski občini slabo razvita

V času modernizacije našega gospodarstva, ko naj bi prišlo na serijsko proizvodnjo, je vedno več govora tudi o teritorialnih dejavnostih, med katere sodi tudi obrtništvo. Že nekaj let ugotavljamo, da se prav ta področja zelo počasi razvijajo, čeprav potrebe po uslužnih dejavnostih naraščajo. Posebno močno bi se naj terciarne dejavnosti razvijale v času, ko govorimo o novih gospodarskih ukrepih, ki naj bi privedli do enakih pogojev gospodarjenja, s tem pa tudi do stabilizacije gospodarstva.

Kakšno je stanje razvoja obrti danes? Zaradi vedno večjih problemov obrti predvsem uslužnostne in naraščanja potreb po obrtnih uslu-

nutno stanje, ki prav gotovo lahko služi kot temelj, ki ga bo ob nadaljnjem razvoju potrebno upoštevati. Pregled po obrtnih uslugah nam kaže takole sliko: Lendavska občina je v glavnem kmetijska, pa je zaradi tega v njej potrebna sozazmerno močna kovaška in podkovaška obrt, žal ravno tu opazamo, da ta obrt stagnira in se opušča. V občini je potrebno posebno skrbeti, da bi se ta deficitarna stroka ponovno oživila. Posebno močno je razvita usnjarska (čevljarji) in tekstilna (krojaška) obrt, obojih je kar 55, ali skoraj 50 odst. vseh obrtnikov v občini. Obrtniki mizarske stroke teh je 21, gostilničarjev 10, obrtnikov kovinske stroke 19, to pa tudi skorajda vse.

V nekaterih strokah se čuti občutno pomanjkanje, pleskarjev skorajda ni, frizerjev zelo malo, da o drugih prav tako pomembnih strokah ne govorim. Če občan potrebuje elektroinštalaterja ali vodoinštalaterja, mora iskati pomoči pri kvalificiranih delavcih v podjetjih, zakaj ta obrt ni razvita. Poseben problem je tudi radiomehanična obrt, ki smo jo sicer že imeli, pa ukinili, čeprav imamo menda v sami Lendavi preko 1000 radio aparatov in 400 televizijskih aparatov. Res je sicer, da nekatera obrt zaradi razvoja industrije izgublja na pomenu (mizarska, krojaška, čevljar-ska) pojavljajo pa se istočasno potrebe po takih uslugah,

ki jih prej nismo poznali.

Občinska skupščina je že razpravljala o razvoju obrti z namenom, da se ta bolj kot doslej razvije, zdi pa se mi, da je potrebno o problemu obrti spregovoriti še večkrat, posebno pa so o tistih dejavnostih, ki so deficitarne in ki prav zaradi tega že zavirajo nadaljnji družbeno-ekonomski razvoj. Menim, da bi bilo potrebno ponovno pregledati tudi davčno politiko, zakaj tudi tu obstojajo določena nesorazmerja, ki prav gotovo vplivajo na razvoj obrti.

Lanskoletni odlok skupščine, da bi odpravili »šušmarstvo« in da bi ob plačnem pavšalnem znesku bivših šušmarjev dovolili obrtno dejavnost, je naletel na dokaj ugoden odmev, saj se je upravi za dohodek prijavilo 34 občanov, kar sicer ni veliko, pa je vendarle prvi korak k legalizaciji šušmarstva.

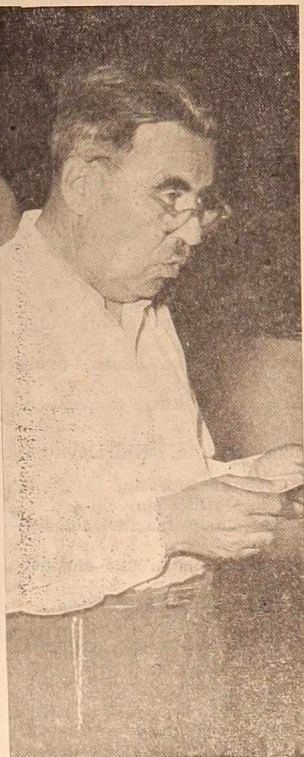
Ob koncu še besedo dve o davkih obrtnikov. Menim, da bi bilo potrebno tistim, ki se odločajo za obrtno dejavnost v strokah, ki so deficitarne, nuditi zadovoljive pogoje, da bi se tako lahko praznina, ki jo vsi čutimo, izpolnila.

Obrtna dejavnost, ki je pred leti kazala vzpodbuden razvoj, se bo morala v sedanjem položaju razširiti, da bi se zadovoljile naraščajoče potrebe po uslugah, o tem pa bo verjetno še veliko govora, prav v času, ko se pripravljamo na nove gospodarske ukrepe.

J. Dominko

Med humorjem in satiro:

Znanec z mirnimi živci

Današnji sobesednik ni nihče drug, kot ravnatelj soboške glasbene šole, Franc Hajnšek. Dobro ga poznate. Morda ste ga srečali na kakšni kulturni prireditvi, na sprehodu, ali pri kavi. Vse to mu je očitno zelo pri srcu, pa tudi kakšno šalo rad razdre. Ob vsem tem pa je mož vesele narave, ki ga očitno tudi ta intervju ni spravil v slabo voljo.

○ Morda bi za uvod rekli kaj o Murski Soboti in vašem srečanju z njo?

»V Murski Soboti sem se »znašel« pred drugo svetovno vojno. Mestece je bilo skromno, z mnogimi pujski in pikeci v središču. Bil sem malo razočaran.«

○ Ta vrsta »prebivalcev« je ohranila svojo domovinsko pravico vse do danes, vendar v manjšem obsegu. Zakaj pa nekateri, takole v pogovoru, pravijo, da je M. Soboti »gnezdo«?

»Res je, da pravijo, a v toplem in mehkelem gnezdu je vedno prijetno.«

○ Kaj vam je v tem našem mestu najbolj všeč?

»Trg zmage z lepimi, visokimi palačami, parkom in spomenikom v sredini.«

○ In kaj vas včasih spravlja v slabo voljo?

»Divjanje motoristov po Titovi cesti, sumljive vonjave iz kanalov in visoke cene v izloženih oknih ter drugod.«

○ Kaj manjka pomurskemu turizmu?

»Pohval v časopisu, solidnim, poštenim in hitrim gostinskim delavcem — menda še niso izumrli — nekaj asfalta na naše ceste, dobrih kažipotov za avtomobiliste, solidne cene ter enako postrežbo. Mislim, da bi bilo za enkrat dovolj.«

○ V katerem znamenju je bilo, sodeč po sedanjem stanju, »rojeno« pomursko gospodarstvo?

»Namesto znamenja bi vzel tisti pregovor, da je bog naredil brado najprej sebi. S tem nikakor nočem trditi, da je ta brada danes vedno v obliki hiše, avta, švedske kuhinje itd., lahko je tudi kaj drugega. Sicer pa najdemo med dobrimi pomurskimi gospodarstveniki tudi nekaj malega takih, ki so imeli predolge brade, potem pa so počivali, se pravi, sedeli so, oziroma šli v »tečaj.«

○ Mnogi ljudje se danes razburjajo za vsako malenkost tako, da ob velikih problemih ostajajo že povsem ravnodušni. Kaj bi jim svetovali?

»Nekateri, ki jim živci naga-jajo in se zaradi tega razburjajo, priporočam nakup ribiške karte, nekaterim drugim pa sodelovanje kjerkoli, pri športu, v kulturi, ali humani ustanovi.«

○ Vaše mnenje o sestankih nekoč in danes?

»Dolgi sestankov z že omlačeno slamo in poklicnih govornikov, ki se navdušeno in z užitkom poslušajo, nisem maral nekoč in jih tudi danes ne maram.«

○ Nekoč sem imel pred sabo posnetek z zaključka velike kulturne prireditve. Nekaj nastopajočih je imelo strumno držo, na licu pa izraz ponosa, trije pa so stali tako, kot pač običajno stojijo. Kdo od teh je bil večji umetnik?

»Pravi umetnik je naraven, skromen. Najdejo pa se tudi ljudje, ki imenitno uživajo, če s ponosnim obrazom in podobno, včasih prav važno držo pokažejo drugim ljudem svojo namišljeno veličino.«

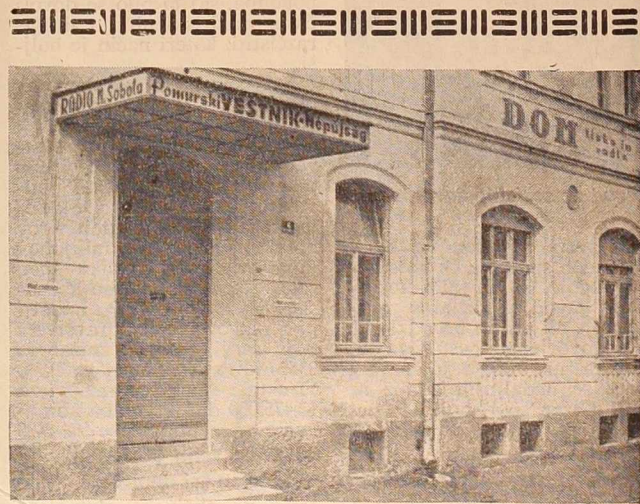
○ Kakšni značaji ljudi so vam najbolj všeč?

»Seveda mi je kremenit značaj najbolj všeč. Če je pa pomešan z večjo ali manjšo porcijo humorja, je toliko prijetnejši.«

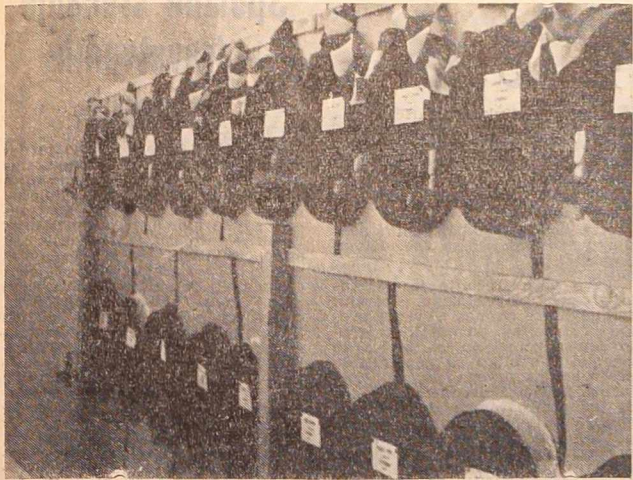
○ Kje bi najbolj štedili, če bi sestavljali občinski proračun?

Na to vprašanje nisem dobil odgovora. Sicer pa bi ga verjetno v sedanjih razmerah težko dali tudi dejanski sestavljalci...

J. Stolnik

Mnogi naši bralci in naročniki nas še vedno iščejo po Murski Soboti, čeprav sta uredništvo in uprava že več kot pol leta v novih prostorih — bivšem domu JLA na Kidričevi ulici

Sodi, sodi in sodi. Tako je bilo na nedavni vinski razstavi v Lendavi. (Foto Janez Dominko)

BELEŽKA

Vrtec je, a otroci?

Danes postajamo nekoliko bolj kritični do troženja sredstev, vendar pa še vseeno ne tako kritični, kot bi bilo to potrebno. Se vedno jih radi delimo: to so naša sredstva (v kolektivu ali manjši skupnosti) in do teh smo bolj kritični, potem so občinska sredstva, do katerih smo še tudi dokaj kritični, ker so v zadnjem času le postala »naša«, nato pa pridejo republiška, do katerih smo pa zopet tako kritični, da jih takoj potrošimo, če se nam le ponudi priložnost, da jih dobimo, in na koncu so še zvezna, ki pa so že taka, da niso »naša« in zato nimamo težav, ko jih trošimo. K temu pa še naj dodamo, da tudi v republiki in zvezi vedno ni najbolj premišljeno, za katere namene bodo občinam dajale sredstva.

In tako se je zgodilo, da je prav letos spomladi bil v Domanjševcih zgrajen lep otroški vrtec, ki bo stal okrog 16 milijonov dinarjev. Toda v Domanjševcih letos v osnovni šoli ne bodo imeli prvega razreda, ker so bili le štirje otroci za vpis, kar se je že tretjič zgodilo, za otroški vrtec pa bi jih bilo od 17 do 20 oziroma zagotovo 15. Vrtec namestijo odpreti šele v jesen, ker trenutno ni vzgojiteljice.

Podatki sami dovolj zgovorno pričajo o izredni »perspektivnosti« te zgradbe. Komu bo služila, saj je znano, da na tem področju število rojstev izredno močno pada in da bodo nastale težave z vzdrževanjem vrtca in vzgojiteljice. Iz republiških virov so bila dana sredstva za igradnjo vrtca, toda kdo ga bo potem še dalje drževal?

Ta gradnja vzbuja mnogo pomislekov in tudi mnogi se strinjajo, da ni bila potrebna in upravičena. Toda republiška sredstva so bila samo za take namene, čeprav bi se sredstva ob večji sproščenosti lahko uporabila za kaj drugega, bolj pometnega, kar bi Domanjšavcem tudi bolj koristilo.

PRI ČISCENJU NI BILA PAZLJIVA

Minuli četrtek Marija Ternar iz Nedelice, ko je čistila luč v spalnici, ni bila dovolj pazljiva in je pri tem nerodno prišla žarnico in jo je zaradi napetosti vrglo na tla. Pri tem hudem padcu je padla v nezavest in so jo prepeljali v soboško bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč.

UTONIL JE V MLAKI

V nezavarovani mlaki na Stari cesti v okolici Ljutomerja, ki jo domačini koristijo za napajanje živine, je utonil 3-letni Janez Nežko. Otroku, ki se je igral brez nadzorstva staršev, je spodrsnilo v precej globoko vodo, kjer so ga domačini našli.

Za gosta — turista ste pripravili sobo

Tudi v naše kraje prihaja iz leta v leto več gostov, ki prebijejo krajši ali daljši čas. Ustavijo se v hotelih ali pa tudi pri zasebnikih, ki v poletnih mesecih izdajajo turistom sobe. Brez dvoma še pri nas nimamo dovolj izkušenj, kako ravnati s turistom, da bo zadovoljen in da bomo tudi mi zadovoljni. Zato objavljamo krajši prispevek, ki bo vredno marsikomu prav prišel.

Sporočili so vam, da pride prvi gost že jutri. Vi pa ste radovedni in skrbni vas, kakšen bo in kdo bo; bo nervozen, nergač ali miren in vljuden, bo Jugoslovian ali inozemec, bo samo prenočeval ali bo hotel še sto in sto uslug. Nikar preveč skrbli! Malo samozvesti, pravilen odnos, pravo mero vljudosti in uslužnosti ter čisti računi pa bo šlo.

Da, čisti računi za vse dodatne, plačljive in z vaše strani izvedljive uslug, npr. delno ali morda celodnevno pre-

hrano, kar je iz določenih razlogov čisto utemeljena skrb marsikaterega turista — diete, odpor do »mednarodnih« restavracijskih jedilnih listov, želja po domači hrani, lov za narodnimi specialitetami. Če zmorete in ste voljni opraviti take uslug, se jih lotite načrtno in gospodarno.

Načrtno: dogovorite se z gostom o vrsti obroka (samo zajtrk, zajtrk in večerja, celodnevna prehrana), času in posebnih željah, sestavite jedilnike (na uho: v glavnem bodo

REPORTAŽNI ZAPIS ALI

32 stopinj v senci

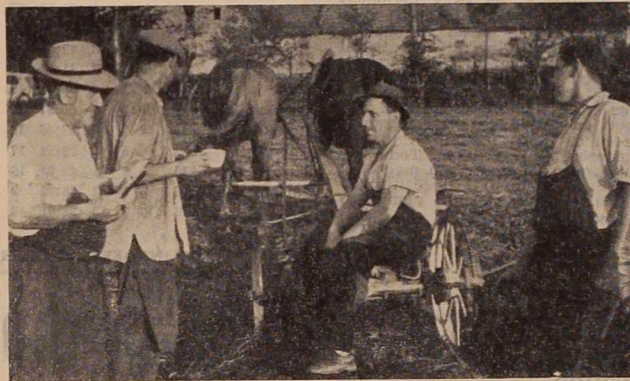
Zadnji junijski dnevi so nas skoraj iznenadili: videl sem pred dnevi državljana, ki je ob najlepšem vremenu koračil po soboških ulicah z odprtim dežnikom. Temu bi rekli navada je železna srajca. Kakor smo še pred dobrim tednom zaskrbljeno pogledovali v nič kaj dobrega obetačo deževno nebo, smo se zadnje dni zatekli v senco in beseda je stekla najraje o tem, kaj bo, če bo takšna vročina še štirinajst dni ali še več. Vreme je pač snov, o kateri se da govoriti ob vsaki priložnosti. Toda naši kmečki ljudje nimajo časa ugibati o vremenu. Hite, da bi nadomestili zamujeno.

Pot nas je vodila proti Puncem, skozi Brezovce, Gederovce, Hrasnje-Moto do Dobrave. Vseposvoda so ljudje hiteli, da pospravijo seno, ki je letos obilno, čeprav nekoliko

pozno. Skoraj nerodno je človeku sedaj v tej časovni stiski, da bi tega ali onega motil pri delu. Bil je vtis, da bi nam povsod, kamor smo prišli, najraje potisnili v roke »razsohe« ali grablje češ, kaj bi sedaj s svinčnikom in beležnico, ko je tako lepo vreme! Toda vsakemu svoje in mi smo ostali pri beležnicah.

Če bi imel traktor, bi lahko redil po 14 glav goveje živine — je dejal Stefan Kumin iz Brezovce — sedaj jih imam navadno devet in še te mi dajo manj mleka, ker z njimi tudi vozim — je še dodal. Deset-hektarsko posestvo, večinoma travniki, obdelujeta z ženo sama. Toda veliko bolje kot pri Kuminovih ni tudi pri ostalih hišah v Brezovcih. Pred leti so prišli pomagat delat Gorčanci. Letos jih ni, ker so se večinoma zaposlili v Avstriji. Danes ima Kumin prevozno motorno kosilnico, ki mu je v veliko pomoč. Toda kravja vprega je počasna in travniki so daleč.

Na tem travniku je imelo devet koscev delov dan. — smo zvedeli v pomenku v Stari novi vasi. Z dvema vprežnima kosilnicama je šlo veliko hitreje. Toda drage so, čeprav ne nove, so nam povedali. Vprežnih kosilnic je danes po naših vaseh že veliko, toda kupljene so vse takole »pod roko«. Ljudje to priznavajo, hkrati pa ti postrežejo s tisto resnično in nekoliko težko zazumljivo krilatico: — Naš

Nekaj požirkov osvežujočega klinton ali jurke se kar prileže — pravijo tudi v Stari novi vasi

S KRAJŠEGA OBISKA V KRIŽEVCIH V PREKMURJU

Ali bo boljše podreti ali obnoviti?

V Križevcih v Prekmurju naglo raste nova zgradba osnovne šole in bo v kratkem tudi končana, tako da se bodo v jeseni otroci učili že v novih prostorih. S tem se uresničuje dolgoletna želja Križevčanov.

Toda v krajevni skupnosti že snujejo nove načrte. Vsaj deloma se je uresničila tudi druga želja: po zdravstveni postaji. Sedaj prihaja vsak teden trikrat zdravnik iz G. Petrovec, kar sicer ni tako, kot so si želeli v Križevcih, toda polovična rešitev pa je le.

V krajevni skupnosti pa zahtevajo Zdravstvenemu domu, da premalo skrbi za vzdrževanje stavbe, v kateri je zdravstvena postaja. Zato so izdali predlog za občinsko skupščino, v katerem se zavzemajo, da bi se stavba dodelila krajevni skupnosti, ambulanta pa bi se časno preselila v en večji prostor, ki bi

kmetovalec si lahko kupi fičko, toda delovnega stroja pa ne! —

Lani in tudi prejšnja leta so se kmetovalci posluževali uslug, ki jih nudijo zadruga s svojimi stroji. Predvsem kombajni so vedno bolj izkoriščeni, kajti za ročno žetev ni dovolj ljudi. Tudi globoko traktorsko oranje si je že utrla pot na naše njive. Vendar, ko nastopi sezona ali za oranje ali za žetev, so ljudje nestrpnost, vsak bi rad opravil čimprej, kajti vreme ne pozna šale. In če se med najhujšim delom zlomi pri traktorju ali kombajnu to ali ono, potem se v zadrugi s strahom spraujejo, kje bodo dobili nadomestni del. Ta bojazen je stara že nekaj let in kljub številnim intervencijam naša industrija kmetijskih strojev ne proizvaja dovolj nadomestnih delov, kar je za naše kmetijske delovne organizacije prav tako nesprejemljivo kot za zasebnega kmetovalca primerjava s fičkom in delovnim strojem.

V teh poletnih mesecih se delovni dan prične v kmetijstvu že ob štirih, konča nekaj pred polnočjo. Ni časa za kuhanje, težja dela morajo opravljati tudi otroci. V času košnje, celo če se ta zakasni kot letos, ne poznajo ljudje na vasi niti nedelje. Res, bolj prijetno je kmetovati pozimi, kot pa sedaj, ko kaže živo srebro celo v senci 32 stopinj Celzija.

Če kdo trdi, da bomo postali ob lastnih strojih kapitalisti, se moti — sem se spomnil misli, ki je bila v naših dvaintridesetstopinjskih razgovorih večkrat izrečena. Radi bi proizvajali čimveč, da bo tako lahko cenejše, radi bi, da bi bilo naše delo nekoliko manj težavno, da bi na stara leta lahko počivali, kot to stari ljudem pripada.

Juš Makovec

RTV Ljubljana

Nedelja, 4. julija

8.05 Mladinska radijska igra — Vasa Ocvirk: Tovarišica Bernarda; 9.05 Rezervirano za prenos s proslave prekomorskih brigad v Ilirski Bistrici; 10.20 Radovan Gobeč: Njegovo ime je legenda; 10.55 — 12.00 Lahka glasba; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Delež Jugoslavije; 14.00 Glasba po Jugoslaviji za Dan borca; 15.05 Vedri zvoki; 15.30 Humoreska tega tedna: Iz partizanskega humora; 15.50 V triletnem taktu; 16.00 — 19.00 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 Mojske partiture: P. I. Čajkovski; Simfonija št. 5 v e-molu op. 64; 21.00 Športna poročila; 21.10 Melodije raznih narodov.

Ponedeljek, 5. julija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Slavni kitaristi vam igrajo; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Janez Sitar: Kako poteka urejanje novih sadovnjakov; 12.40 Slovenske narodne pesmi; 14.05 S poti po Španiji; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Signali (zabavna glasbena oddaja); 18.45 Novosti v znanosti; 20.00 Georg Friedrich Händel: Belsazar — oratorij.

Torek, 6. julija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Iz romunske simfonične glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Raoul Jenčič: Priprava prostorov in sušilnic za sezono žetve; 12.40 Čez hrib in dol; 14.05 Pri skladatelju Claudu Debussyju; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 V terek nasvidenje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Popelje s tekočega traku; 18.45 Na mednarodnih križpotih; 20.00 Majhen recital; 20.20 Radijska igra: Rolf Schneider: Slovo od Sundaima; 21.21 Serenadni večer.

Sreda, 7. julija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Sopranske arije iz popularnih Verdijevih oper; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Brane Matičič: Kdaj je treba začeti namakati posamezne poljske; 12.40 Iz narodne zakladnice; 14.05 Iz koncertov in simfonij; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Iz fonoteke radia Koper; 18.40 Naš razgovor; 20.00 Umberto Giordano: Andre Chenier, opera;

Četrtek, 8. julija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Opoldanski divertimento; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Korosec: O akciji zbiranja vzorcev domačega semena detelj in trav; 12.40 Čez zelene trate; 14.05 Domača solistična glasba; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Turistična oddaja; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Lirika skozi čas: Stara Indija; 21.40 Glasbeni nokturno;

Petek, 9. julija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Tenor in bariton, tenor in bas; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Stanko Cerne: O zaščiti provenience in kakovosti kraškega terena; 12.40 Skozi vas; 14.05 Fantastične podobe v orkestralnih barvah; 15.30 Le vkup uboga gmajna; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Revija slovenskih vokalnih solistov, ansamblov in orkestrrov zabavne glasbe; 18.45 Kulturni globus; 20.00 Lahka glasba; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

Sobota, 10. julija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Iz nemškega opernega repertoarja; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Mila Puc: Dobili smo zvezni zakon o živinoreji; 12.40 Prek sončnih dobav; 14.05 »Spomini« ... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Iz baletov Arama Hačaturjana; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Najboljše popevke preteklega tedna; 18.45 S knjižnega trga; 20.00 — 22.00 Sobotni poletni večeri v plesu in ob 20.30 — 20.57 Henry Cecil: Obe plati postave; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

Radio Murska Sobota

PETEK, 2. julija

17.00 Domača poročila; 17.10 Vsega po malem — za vsakogar nekaj; 17.30 — 18.00 Trideset minut orkestralne glasbe.

NEDELJA, 4. julija

9.05 Zeleni ste poslušajte; 11.40 Na valu 202 12.00 Domača poročila; 12.05 V nedeljo popoldne: Aktualna beležka — Mali nedeljski koncert — Pogovor ob Dnevu Borca — Plišta in Franca; 12.45 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.30 Prenos 13.00 Zeleni ste — poslušajte. sporeda RTV Ljubljana; 14.00 —

TOREK, 6. julija

17.00 Domača poročila; 17.10 Obvestila in reklame, zabavna glasba; 17.30 Športni komentar; 17.40 — 18.00 Od melodije do melodije.

ODDAJA V MADŽARŠČINI — VSAK DAN

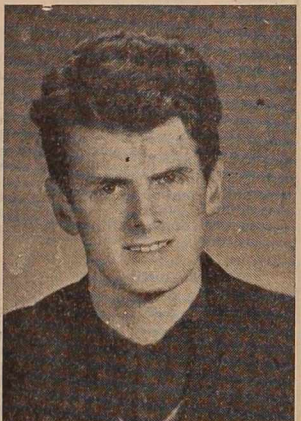
14.30 Radio Murska Sobota; 14.35 Poročila v madžarščini; 14.45 — 15.00 Glasba za razvedrilo.

Dva predstavnika v štajerski ligi

Te dni so bila končana rokometna tekmovanja za sezono 1964/65. Poprosili smo predsednika strokovnega odbora za roketmet pri Občinski zvezi za telesno kulturo v Murski Soboti tov. Franca Kosa, da nam pove nekaj misli o samem tekmovanju.

Kako ocenjujete minulo prvenstvo?

Pravkar končano rokometno tekmovanje je bilo za pomurski roketmet nadvse uspešno. V mislih imam namreč nastop rokometne zveze Belincev in njihovo odlično uvrstitev v štajerski rokometni ligi, kjer so zasedli drugo mesto. Če k temu dodamo še prvo mesto in uvrstitev v republiško ligo rokometne zveze Ormoža, potem lahko rečemo, da smo tokrat dosegli največ

Franc KOS

Kaj pa tekmovanja, ki jih vodi vaš strokovni odbor?

Naš strokovni odbor vodi tekmovanja v vzhodni okrajni rokometni ligi, občinski ligi (člani in članice) ter področna pionirska tekmovanja. S številom nastopajočih ekip smo zadovoljni, medtem ko s kvaliteto nekoliko manj. V vzhodni okrajni rokometni ligi

nastopa 8 ekip in je bilo tekmovanje zelo zanimivo. Vodeče štiri ekipe ESS, Velika Nedelja, Lendava in Radgona so po kvaliteti nekoliko odstopale od ostalih ekip. V občinski ligi za članice nastopa 8, za članke pa 6 ekip. V ženski konkurenci je močno odstopala ESS, ki je že nekaj let pomurski prvak. Ta ekipa si je že večkrat priborila pravico nastopa v kvalifikacijah za republiško ligo, vendar se teh zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni udeležila. Morda bi bilo dobro, če bi se tudi za ženske ustanovila štajerska rokometna liga. V članski konkurenci je bil prikazan povprečen roketmet. Prvak je postala ekipa Enotnosti A in si s tem priborila pravico nastopanja v vzhodni okrajni rokometni ligi. Področna pionirska tekmovanja potekajo na treh organiziranih področjih in sicer: Murska Sobotica, Belinci in Cankova. S pionirskimi tekmovanji smo tako številni, kakor tudi kvaliteto zadovoljni. Doslej se je tekmovanje odvijalo v obliki turnirjev, medtem ko nameravamo jeseni preiti na liga tekmovanja.

Kako pa je s kadri?

Kader, ki ga sami vzgajamo preko raznih seminarjev je zelo mlad. Večina so to dijaki srednjih šol, ki pa vsako leto odhajajo na študij in smo primorani vsako leto organizirati seminarje ter vzgajati nove kadre. Trenutno imamo na razpolago okrog 20 rokometnih sodnikov in nekaj pripravnikov. V mesecu juliju bomo zopet organizirali dopolnilni tečaj za rokometne sodnike.

V novi tekmovalni sezoni bosta Pomurje zastopali v štajerski rokometni ligi dve ekipi in sicer Belinci in ESS. Kaj menite o njihovi uvrstitvi?

Za rokometne Belincev menim, da se bodo ponovno potegovali za najvišji naslov, medtem ko bo drugi predstavnik in novinec ESS verjetno zasedla mesto v sredini. Sicer pa je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev vprašanje, če bo ekipa ESS sploh nastopala v štajerski rokometni ligi.

Kakšne posebne želje?

Da bi v Murski Soboti ustanovili eno športno društvo, ki bi vključevalo vse športne panoge, ki jih gojimo in da bi bil razvoj rokometne v Pomurju tudi v bodoče tako dinamičen, kot doslej.

fm

Pomurska nogometna liga

Bakovci že pomurski prvak

V predzadnjem kolu pomurske nogometne lige je pripravila največje presenečenje ekipa Turnišče, ki je visoko premagala Veržej. Presenečajo pa tudi zmaga Puconec nad Gradbenikom, Visoka zmaga Radgona v Salovcih in naposled tudi neodločen rezultat Bogojna v Brazdo. Tekma med Puščo in Bakovci se je končala s 3:0 v korist Bakovcev brez borbe, medtem ko so bili nogometaši Belincev prosti.

Po nepopolnem predzadnjem kolu pomurske nogometne lige so nogometaši Bakovci že znan novi pomurski prvak za sezono 1964/65. Tudi drugo mesto je že oddano za nogometaše Belincev, medtem ko še vedno ni jasno, kdo bo pristal na tretjem mestu tabele. Trenutno se na tem visokem mestu nahajajo nogometaši Brazde iz Dobrovnika, kar je vseka-

kor največje presenečenje, toda če računamo, da so s tekmovanjem že končali, najresnejša tekme za tretje mesto Puconci in Veržej pa imata dve tekmi manj, potem lahko iščemo kandidata za tretje mesto prav med njima. Tudi v spodnjem delu tabele ni prišlo do sprememb. Salovci in Pušča vse bolj zaostajata za ostalimi ekipami in ju loči medseboj le ena točka. Toda ker se prav v zadnjem kolu medseboj pomerita, bo prav to srečanje odločilo, kdo bo zapustil pomursko nogometno ligo in se uvrstil v nižje tekmovanje.

Rezultati 21. kola:

Turnišče : Veržej 7:2

Pušča : Bakovci 0:3

Gradbenik : Puconci 1:4

Salovci : Radgona 3:8

Bogojna : Brazda 1:1

SLOVENSKA CONSKA LIGA — VZHOD

Nafta četrta, Grafičar sedmi

Končano je bilo prvenstvo v slovenski conski ligi — vzhod, kjer nastopata dva pomurska predstavnika (Narta) Lendava in Grafičar iz M. Sobote. Z uvrstitvijo obeh pomurskih predstavnikov (Narta četrto, Grafičar sedmo mesto) nismo povsem zadovoljni.

Od nogometašev Nafta smo tudi letos pričakovali, da se bodo borili za sam vrh tabele, vendar so slabo startali in na koncu zopet popustili ter zasedli šele četrto mesto z istim številom točk kot Drava iz Ptujja. Grafičar je dobro začel in po končanem prvem delu prvenstva tudi bil na zavidljivem mestu v sredini tabele. Toda v finalu je prav tako popustil in zasedel šele sedmo mesto.

Ker pa se v slovensko consko ligo — vzhod ni nihče vrnil iz Slovencev nogometne lige, tako ne bo nihče izpadel, ligo pa bodo povečali štirje novi člani iz podveznega tekmovanja (celjske, mariborske in murskosoške podvezne). Kot je že znano bosta iz mariborske podvezne postala nova člana slovenske conске lige — vzhod Ojstrica iz Dravograd in

Občinska nogometna liga Lendava

GRANIČAR ZOPET PREVEZEL VODSTVO

V petem kolu občinske nogometne lige Lendava je najbolj presenetljivo enajstoročnik Mure iz Gaberje, ki je premagala vodečo in še neporaženo Mladost iz Ceniče. Presenečajo pa tudi zmaga Zvezda iz Doline nad Dinamo in Pinc. Graničar si je z zmago nad Olimpijo ponovno priboril mesto na vrhu tabele, medtem ko sta si tekme na dnu tabele Petišovci in Elma podelila točki.

Rezultati 5. kola:	
Zvezda : Dinamo 3:2	
Petišovci : Elma 1:1	
Mura : Mladost 3:2	
Graničar : Olimpija 4:2	
Tabela	
Graničar	5 4 0 1 13:9 8
Mladost	5 0 1 1 18:5 7
Olimpija	5 3 1 1 21:13 7
Dinamo	5 3 0 2 16:15 6
Zvezda	5 2 1 2 7:8 5
Mura	5 2 0 3 10:12 4
Elma	5 0 2 0 3 6:13 2
Petišovci	5 0 1 4 5:21 1

Soboški strelci na Madžarskem

Mednarodna nogometna tekma v Murski Soboti

Mura : Dozsa 3:2 (0:2)

V nedeljo so v Murski Soboti gostovali nogometaši Dozsa iz Sombathelja na Madžarskem ter se v prijateljski mednarodni nogometni tekmi srečali z domačo Muro. Tekma se je končala z zasluženim zmago domačinov z rezultatom 3:2. To je bilo prvo povojno srečanje nogometašev iz Sombathelja in Murske Sobote.

Začetni udarec so imeli gostje, vendar so domačini kmalu prevzeli pobudo in prve minute neprestano oblegali vratarja Gíglerja. V tem delu so imeli tudi nekaj idealnih priložnosti za gol, katere pa niso izkoristili. Nato se je igra nekoliko umirila in potekala z obojestranskimi napadi. Toda obe napadalnici petorki sta bili neuspešni pri streljanju na vrata. Ko je šel začetni del igre, so gostje na odmor odšli brez gola, so gostje iz Madžarske v zadnjih minutah igre dosegli dva gola in vodstvo. Najprej je izkoristil napako domače obrambe Minarčič in mimo vratarja Vrdjuka poslal žogo v mrežo. V zadnji minuti prvega polčasa pa je še streljal Delnar in žoga je našla pot v mrežo. V drugem polčasu so se no-

gometaši Mure nekoliko razživali in bili tehnično in terensko nadmožni, dosegli tri gole in zaslužno zmagali. Kljub nenehmu napadanju so domačini dosegli prvi gol šele v 60. minuti, ko je obrambni igralec gostov v kazenskem prostoru igral z roko in sodnik je dosodil najstrožjo kazen, ki jo je Maučec spremenil v gol. Mura je še naprej napadala in v 75. minuti je Hrvat rezultat izenačil, potem ko se je žoga nekajkrat odbila od igralcev Dozsa. Isti igralec je v 76. min. ušel obrambi gostov in dosegel zmagoviti gol. Moštvu sta nastopili v naslednji postavi:

DOZSA: Gígler, But, Süc, Fekete, Kováč I, Kováč II., Nagó, Sakač, Minarčik, Delner, Sestak.

Mednarodna rokometna tekma v Murski Soboti

Murska Sobotica: Pamut 2:3 (1:2)

Na igrišču Partizana v Murski Soboti je bila v nedeljo dopoldan odigrana mednarodna rokometna tekma ženskih ekip Pamuta iz Sombathelja — Madžarska in izbrana ekipa Murske Sobote. Tekma se je končala z zmago madžarskih rokometnic s 3:2 (2:1). Po začetnih neuspešnih metih na vrata so se prve znašle domačinke in že v 5. minuti je Horvátova dosegla vodstvo. Toda igralke Passegla so v nadaljevanju igre vse bolj nevarno prihajale pred vrata Murske Sobote ter v tem delu igre dosegle dva gola in vodstvo. Najprej je Ambruševa rezultat izenačila, Nagy K. pa povedla svojo ekipo v vodstvo. V drugem polčasu so zopet začele napadati domačinke in Kerčmarjeva je v 22. minuti rezultat izenačila. Toda samo minuto pozneje je Nagy B. dosegla zmagoviti gol. Do konca tekme so tudi igralke Murske Sobote imele nekaj lepih priložnosti za gol, katere pa niso izkoristile. Med drugim so tudi zastreljale kazenski strel. Zmaga

madžarskih rokometnic je zaslužen, saj so igrale živahneje in tudi nevarneje prihajale pred gol. Opaziti je tudi bilo, da se mladim igralkam Murske Sobote primanjkuje izkušenj za pomembnejša srečanja. Na tekmi je bilo tudi nekaj lepih strel na vrata, tako da sta se obe vratarici izkazali in nekaj krat odlično posredovali. Tekmo je dobro vodil Ambruš iz Murske Sobote.

PAMUT: Beke, Toth, M. Sabo, Zlajmaš, Balog, Nagy K. I., Nagy M., Toth K. Biro, Ambruš I., Nagy B. I.

MURSKA SOBOTA: Kautič, Toplak, Klemenčič, Klepac, Holšedl, Meolic, Hari, Farkaš, Zadravec, Kerčmar I., Lainšček, Horvát I., Kerec.

Druga rep. odbojcarska liga

GABERJE : LJUTOMER 3:2

V zadnji prvenstveni tekmi prvega dela druge republiške odbojcarske lige so odbojkarji Ljutomer ne pričakovano doživeli poraz v Celju proti ekipi Gaberje. Ljutomerčani so tokrat zaigrali precej slabše kot po navadi, precej pa je na potek igre vplivala tudi huda vročina. Kljub porazu pa se odbojkarji Ljutomerja še vedno nahajajo na drugem mestu tabele.

Rokometni turnir v Radencih

KROG DRUGI ZMAGOVALEC

V Radencih je bil tradicionalni rokometni turnir za prehodni pokal »Radenske Slatine«. Na turnirju so sodelovale 4 ekipe in sicer: Mladinec iz Murskih Crnc, Krog, Radgona in Radenci. Najboljša na turnirju je bila tokrat ekipa Kroga, ki je zasedla prvo mesto pred Mladincem, Radenci in Radgona ter že drugič osvojila prehodni pokal. Rokometna Kroga so bili zmagovalci tudi na prvem turnirju, medtem ko so na drugem zmagali rokometarji Radgona.

V SOBOTO IN NEDELJO KOLESARSKA DIRKA »PO POMURJU«

Za prehodni pokal Pomurskega vestnika

Kolesarski klub »Pekurmurje« iz Belincev prireja v počastitev Dneva borca in 20-letnice osvoboditve VII. tradicionalno kolesarsko dirko »Po Pomurju za turiste ekipno in posamezno, ki bo 3. in 4. julija. Proga bo dolga 150 km in bo razdeljena v tri etape. Proga prve etape bo dolga 45 km in bo tekla od Belincev, kjer bo start do Lendave in nazaj v Belincev. Druga etapa (48 km) bo tekma od Belincev do Lenarta in tretja etapa od Lenarta do Belincev. Pravico nastopa na dirki imajo vsi tu-

risti, posamezno in ekipno, ki prijavijo svojo udeležbo prireditelju najpозnejše do konca tega meseca. Prvo planirana ekipa bo prejela prehodni pokal Pomurskega vestnika, ki je tokrat v posesti NK Hrastrnik, šest prvoplasiranih tekmovalcev v generalnem plasmanu pa bo prejelo denarne nagrade. Poleg tega bodo zmagovalcem posameznih etap podeljene etapne nagrade. Pričetek dirke bo v soboto, 3. julija ob 16.00 uri izpred hotela Zvezda v Belincih.

Končano prvenstvo v občinski ro-kometni ligi — ženske

ESS tudi letos najboljša

Končano je bilo prvenstvo v občinski rokometni ligi Murska

Sobotica za ženske. Prvak je ponovno postala ekipa ESS, ki ta prvenstvo nosi že nekaj let. Rokometarice ESS so v teku celega prvenstva bile le enkrat poražene. Svojeja najresnejšega konkurenta so imele v rokometnicah Kroga, ki so zasedle drugo mesto in le za dve točki zaostale. Obe ekipi pa sta bila daleč boljše od ostalih ekip, ki po kvaliteti precej zaostajajo. Skoda, da v Pomurju nimamo organizirane kvalitetnejše rokometne lige za ženske, v kateri bi ekipi ESS in Kroga prave gotovosti z uspehom nastopali. V sredini tabele so pristale ekipe Enotnosti A, SZD, Enotnosti B in Belincev, medtem ko sta na dnu tabele ekipi Rakičana in Mure.

Končna tabela:

ESS	14	13	0	1	191:49	26
Krog	14	12	0	2	135:46	24
Enotnost	14	9	0	5	77:70	18
SZD	14	7	1	6	70:70	15
Enotnost	14	5	0	9	56:88	10
Belinci	14	4	2	8	67:109	10
Rakičani	14	2	1	11	51:114	5
Mura	14	2	0	12	25:126	4

Občinska pionirska liga

Rezultati:
Tišina : Mura A 1:1
Mura A : Mura B 5:0
Tišina : Puconci 0:0

Tabela

Mura A	13	9	4	0	39:6	22
Bakovci	11	6	4	1	19:6	16
Tišina	12	6	2	4	23:13	14
Gradičar	12	5	2	5	23:27	12
Puconci	11	4	3	4	22:15	11
Belinci	12	4	1	7	15:26	9
Mura B	14	3	3	8	18:38	9
Vrelec	11	1	1	9	8:36	3

Športno srečanje zdravstvenih delavcev

V Murski Soboti je bilo te dni prijateljsko srečanje članov sindikalnih podružnic Splošne bolnice Slovenj Gradec in Splošne bolnice Murska Sobotica. Med seboj so se pomerili v kegljanju, namiznem tenisu, streljanju in šahu. Srečanje se je končalo z zmago športnikov iz Slovenj Gradca, ki imajo v svojih vrstah nekaj zelo dobrih športnikov. Tekmovanje v kegljanju je bilo izvedeno v Ljutomeru, ostala tekmovanja pa v Murski Soboti. Poleg omenjenih ekip so se tekmovanja v kegljanju udeležili tudi člani sindikata soboških železničarjev. Posamezna srečanja so se končala takole:

Šah: Slov. Gradec : Sobota 2:3, namizni tenis: Slov. Gradec : Sobota 2:1 in kegljanje: Slov. Gradec : Sobota 289:189, Slov. Gradec Železničar 290:218.

To je bilo že drugo srečanje športnikov slovenjegraške in soboške bolnice. Poleg samega tekmovanja sta si kolektiva tudi izmenjala mnenja, izkušnje in težave ter si ogledala novi otroški oddelek v Rakičanu.

Z. M.

Srečanje športnikov bolnic Slov. Gradec in Murska Sobotica

Občinsko prvenstvo z MK puško v Murski Soboti

Pet strelcev na republiškem prvenstvu

V soboto in nedeljo je bilo v Murski Soboti, v organizaciji občinskega strelskega odbora Murska Sobotica izvedeno občinsko prvenstvo z malokalibrsko puško proste izbire (precizno puško) ter z malokalibrsko puško serijske izdelave.

V tekmovanju z MK puško proste izbire so nastopili le štirje tekmovalci. Najboljši je bil Aleksander Bagari, ki je s 505 krogov iz 600 možnih zasedel prvo mesto pred Robertom Drvaričem 499, Karelom Turnerm 477 in Aleksandrom Pečkom 450 krogov. Vsi štirje tekmovalci so izpolnili normo za republiško tekmovanje.

Občinska nogometna liga Murska Sobotica

DERBI ZA TIŠINO

V nadaljevanju prvenstva v občinski nogometni ligi Murska Sobotica so nogometaši Tišine v derby tekmi visoko premagali Borejce. Vodeči Tehnostroj je gostoval v Moravcih in s težavo premagal domačega Vreleca, ekipa Dokležovja pa je bila prosta.

Rezultati:

Vrelec : Tehnostroj 2:3

Borejci : Tišina 2:7

Tabela

Tehnostroj	14	13	0	1	79:18	26
Dokležovje	14	7	2	5	44:28	16
Vrelec	14	6	3	5	43:49	15
Tišina	15	5	1	9	92:72	11
Borejci	15	3	0	12	22:73	6

Prijateljski roketmet

BELTINCI : KROG 10:7 (6:2)

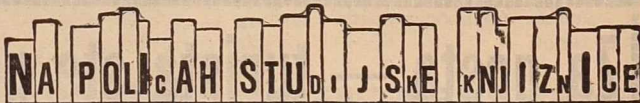
V prijateljski rokometni tekmi sta se pomerili ekipi Belinci in Kroga. Zmagali so Belinci z rezultatom 10:7 (6:2). Belinci so bili v prvem polčasu mnogo boljše ekipo in celo vodili s 6:0. V drugem polčasu pa so imeli nekoliko več do igre igralci Kroga in uspešni rezultat znižati.

Belinci: Pučič, Peterka 3, Balazic 1, Klemenčič 2, Tošič 2, Klepac 1, Osterc 1, Miholič.

Krog: Kolmanko, Granfol E. I., Granfol A. Mataj 1, Veindorfer I., Borovič, Števanec, Roškar, Titan, Kovatič 1.

Sodil je Sraj iz Belincev.

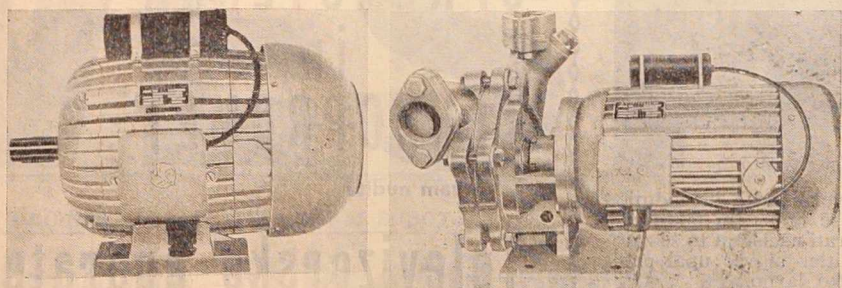
Unger Mirko

American folk tales and songs. New York 1964.
HOWARD J. T.: Modern music. New York 1963.
PASTERNAK B.: Doctor Zhivago. New York 1964.
FENTON A. C.: The apprenticeship of Ernest Hemingway. New York 1961.
Speak Better — Write Better english. New York 1964.
KENNAN F. G.: American diplomacy 1900—1950. New York 1964.
HART M.: Act one. New York 1960.
The reader's companion to world literature. New York 1964.
Meyers Taschenlexikon A — Z. Leipzig 1964.
Das Österreich — Buch. Wien.
Werster's new practical dictionary. Springfield 1961.
MEAD M.: Sex and temperament. New York 1962.
STEFFERUD A.: The wonderful world of books. New York 1960.
FAULKNER W.: The unvanquished. New York 1962.
LIPPMAN W.: The public philosophy. New York 1963.
ROTHENBERG E. R.: The new American medical dictionary and health manual. New York 1962.

ROBINSON M. N.: The power of sexual surrender. New York 1958
ADLER I.: The new mathematics. New York 1963.
ALBEE E.: The American dream and the zoo story. New York 1963.
ESCHER F.: Brief history of the united states. New York 1963.
Faulkner W.: Sartoris. New York 1964.
SHAW B.: My fair lady. (Pygmalion). New York 1964.
STONE I.: The agony and the ecstasy. New York 1961.
SHAW I.: Lucy Crown. New York 1957.
COURT A. N.: Mathematics in fun and in earnest. New York 1964.
M. in L. Frank: How to help your child in school. New York 1962.
EISENHOWER D. D.: Mandate for change 1953—1956. New York 1965.
JONES J.: The pistol. New York 1961.
DOWS B. R.: Books that changed the world. New York 1956.
HUNTINGTON E.: Maindrings of civilization. New York 1964.
TENNESSEE W.: A streetcar named desire. New York 1964.
CALDER R.: Science in our lives. New York 1962.

Vodne črpalke in elektromotorje za kmetijstvo

dobite s popustom, če plačate s tujimi plačilnimi sredstvi - devizami

Način plačevanja:

- 1. Z EFEKTIVNO TUJO VALUTO
- 2. S ČEKI IN TRAVELLER ČEKI
- 3. Z NAKAZILI PO BANKI
- 4. Z NAKAZILI IZ INOZEMSTVA

TUJA PLAČILNA SREDSTVA NAM LAHKO POŠLJETE TUDI PO POŠTI; PRI-POROČAMO, DA SE V TA NAMEN POSLUŽITE DENARNEGA PISMA.

Zahtevajte obširne opise naših proizvodov, strokovne nasvete in ponudbe pri nas in pri naših predstavništvih:

ELEKTROKOVINA, BEOGRAD, OBILIČEV VENAC 26
ELEKTROKOVINA, ZAGREB, MARINKOVIĆEVA 5
ELEKTROKOVINA, LJUBLJANA, STRMA POT 8
ELEKTROKOVINA, SARAJEVO, SKENDERIJA 7/II
ELEKTROKOVINA, SKOPJE, BULEVAR JNA 6 A

ELEKTROKOVINA

MARIBOR - SLOVENIJA - JUGOSLAVIJA

Tržaška 109, p. p. 75; Telefon: 31-120; Telex: 033-31; Telegram: ELKO Maribor.

KINO

MURSKA SOBOTA — 2. in 4. julija ameriški barvni kinemaskopski film: »KOMANCERO-SI«. 5. in 6. julija jugoslovanski kinemaskopski film: »MO-SKI IZLET«. 7. in 8. julija zahodno-nemški film: »MASCE-VALEC«.
SALOVI — 3. in 4. julija ameriški film: »DREVO ZA OBESANJE«.
BUČKOVCI — 4. julija barvni kinemaskopski film: »MARATON-SKA HITKA«.
BELTINCI — 2. in 4. julija italijanski barvni kinemaskopski film: »OSVAJALEC MAKARAI-BA«.
CRENSOVCI — 6. in 4. julija ameriški barvni western vstavisti-onski film: »JEZDECI«.
GORNJA RADGONA — 3. in 4. julija ameriški barvni film: »DOŽIVLJAJI LEDJA«. 6. julija francoski film: »SEDEM SMRTNIH GREHOV«. 8. julija izredni domači film: »MARS NA DRINI«.

VELIKA POLANA — 3. in 4. julija italijanski film: »BILA JE NOČ V RIMU«.
VERZEJ — 3. in 4. julija ameriški barvni kinemaskopski film: »TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE«.

PRODAM

KUHINJSKO POHIŠTVO, trodelno omaro in druge dele pohištva, ugodno prodam. Vprašati vsak dan od 14. 15. ure pri Juteršniku, Kidričeva 71, M. Sobota. M-453
NSU Prima V, letnik 1961, ugodno prodam. Vprašati vsak dan od 14. do 15. ure pri Juteršniku, Kidričeva 71, M. Sobota. M-455
HLADILNIK »Himo« 70 litrski, v dobrem stanju, prodam. Naslov v upravi lista. M-455
KOŠNJO trave in OTROŠKO posteljico, železno, prodam. Prežihovega Voranca 8, M. Sobota. M-459
VODOVODNO ČRPALKO s tlačnim kotlom, lončene peči, mlečno-čokoladne barve in tropski

akvarij, vse v odličnem stanju, prodam. Horvat, Tomšičeva 4, M. Sobota. M-460
POSESTVO v izmeri 9 ha, s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem prodam ali dam v najem. Posedstvo se nahaja ob železnici pri postaji Pragersko. Zemljišče obsega njive, travnike, gozd, sadovnjak in brajde. Prodano z inventarjem ali brez. Franc Ferleš, Engelsova 65, Maribor. M-461

300 šivalnih strojev

za krožno šivanje, povsem novih, znamke Singer, Pfaff Bernina itd. po 400 šilingov, pogrezljivi od 700 šilingov dalje, Cikcak od 1.200 šilingov dalje itd.

Garancija!

Pirker, Graz Schönaugasse 43, Österreich

TEDENSKI KOLEDAR

TEDENSKI KOLEDAR
Petek, 2. julija — Marija
Sobota, 3. julija — Nada
Nedelja, 4. julija — Dan borcev
Ponedeljek, 5. julija — Ciril
Torek, 6. julija — Dušica
Sreda, 7. julija — Vilko
Četrtek, 8. julija — Spela

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA
MURSKA SOBOTA

2. julija — dr. Miklič
3. julija — dr. Lopert
4. julija — dr. Lopert
5. julija — dr. Vlajeva
6. julija — dr. Zupančič
7. julija — dr. Miklič
8. julija — dr. Lopert

razno

KMEČKO POSLOPJE in posestvo dam takoj v najem na območju Ormoža. Vprašajte vratarja tovarne »Kerenčič«, Ormož.

GOSPODINJSKO pomočnico, samo za čuvanje otroka od 15 let naprej sprejemam k tričlanski družini. Naslov v upravi lista. M-458

STRUŽNICO, rabljeno, manjšo z elektromotorjem, prodamo najboljšemu ponudniku. Interesenti si jo lahko ogledajo med uradnimi urami do 10. julija 1965. Služba družbenega knjigovodstva Murska Sobota.

SOBE

SOBO, prazno, večjo, proti predplačilu v M. Soboti iščem. Naslov v upravi lista.

VAJENCA mehaničarske stroke sprejemem v uk. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Geza Kranjec, mehanikarstvo, Martjanci. M-462

'Pomurski tisk' VAJENCI

Po razpisu SOLSKEGA CENTRA TISKA IN PAPIRJA V LJUBLJANI, Pokopališka 33 za sprejem učencev za leto 1965/66 v industrijsko grafično šolo razpisuje ČZP POMURSKI TISK V MURSKI SOBOTI naslednje število študentov:

- 1 za knjigotiskarja
- 1 za ročnega stavca
- 1 za offset strojnika
- 2 za kartonažerja

Pogoji za sprejem študentov za navedene poklice:

- 1. starost do 17 let;
- 2. končana osemletka, vendar s prav dobrim ali odličnim uspehom;
- 3. telesno in duševno zdravje (vid, sluh, srce, pljuča).

Prosilci morajo predložiti:

- 1. originalno spričevalo o dokončani osemletki;
- 2. izpisek iz rojstne matične knjige;
- 3. mnenje dosedanje šole o sposobnostih in nagnjenih učencev;
- 4. izpolnjen obrazec 1.20 (DZS) s kolekom od 50 din;
- 5. zdravniško spričevalo, da so sposobni za grafični poklic.

Vodstvo Industrijsko-grafične šole v Ljubljani si pridružuje pravico, da do zaključka A programa izloči učence, ki ne bodo sposobni za grafično stroko.

Kandidate, ki se želijo izučiti za enega od zgoraj navedenih poklicev, vabimo, da se zglasijo v kadrovsko-socialnem sektorju ČZP »Pomurski tisk«, Murska Sobota, Kocljeva 7, najkasneje do 10. julija 1965 zaradi natančnejših pojasnil o študentiranju.

Po Pravilniku o študentiranju podjetja imajo pri dodeljevanju študentske prednosti: člani delovne skupnosti, otroci staršev, ki so zaposleni v podjetju, otroci padlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja, socialno šibkejši kandidati, kandidati iz Pomurja in kandidati z boljšimi zaključnimi šolskimi ocenami.

V Petrovcih ukinitv delavnice?

Kmetijska zadruga v Gornjih Petrovcih je imela prej v sklopu svoje dejavnosti tudi agroservisno delavnico za popravilo kmetijskih strojev. Toda ta delavnica je poslovala z izgubo, ki je samo lani znašala okrog 3 milijone dinarjev. Ker ni bilo možnosti za izboljšanje stanja, jo je predala soboškemu Agroservisu, toda kot je videti, se postopoma bliža ukinitve te delavnice, ki je razširila

svoje delovanje tudi na popravilo motornih vozil. Delavnica še sicer ne posluje z izgubo, vendar pa primanjkuje dela, zlasti še enakomernega. Prej je delala v delavnici 13 delavcev, sedaj pa že samo 7, verjetno pa se bo število še zmanjšalo. Ukinitve delavnice bo vsekakor prizadela vznike motornih vozil v tem delu Goriškega.

Razpisna komisija pri SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA podružnica MURSKA SOBOTA

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

PISARNIŠKEGA REFERENTA

pri ekspoziaturi Službe družbenega knjigovodstva Gornja Radgona.

Pogoji: končana ekonomska srednja šola s prakso, lahko pa tudi letošnji diplomanti ESS.

Osebnih dohodkov po Pravilniku SDK. Pismene prošnje pošljite Službi družbenega knjigovodstva Murska Sobota najkasneje do 20. julija 1965.

INDIP Lendava : ŠTIPENDIJE

Industrija dežnikov in pletenin »INDIP« Lendava razpisuje za šolsko leto 1965/66 sledeče

ŠTIPENDIJE

- 1 za študij na pravni fakulteti
- 1 za študij na ekonomski fakulteti
- 1 za študij na filozofski fakulteti — smer industrijska psihologija
- 1 za študij na višji šoli za zdravstvene delavce (prednost imajo ženske)

Prošnje z življenjepisom in prepisom zadnjega šolskega spričevala vložite do 15. julija 1965 na upravo podjetja.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mamike izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so lajšali njeno bolezen, jo spremljali na njeni zadnji poti, sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo izrekamo dr. Franju Starcu, osebju bolnišnice v Murski Soboti, sestri Heleni v Verzeju, ki so ji bili v času bolezni v največjo oporo, družbenim in političnim organizacijam, ki so nam omogočile tako lepo slovo, govornikom za izrečene besede, godbenikom in pevcem za izpete žalostinke, darovalcem vencev in cvetja.

Vsem, prav vsem, iskrena zahvala.

Verzej, 20. junija 1965

Rosovi

ČZP »POMURSKI TISK« : ŠTIPENDIJE

Upravni odbor Časopisno-založniškega podjetja »POMURSKI TISK« M. SOBOTA, Kocljeva 7, razpisuje v skladu z določbami Pravilnika o študentiranju za šolsko leto 1965/66 naslednje študentske:

Za redni študij

- 1 ŠTIPENDIJO NA PRAVNI FAKULTETI
- 1 ŠTIPENDIJO NA EKONOMSKI FAKULTETI
- 1 ŠTIPENDIJO NA VIŠJI PRAVNI ŠOLI V LJUBLJANI
- 1 ŠTIPENDIJO NA PEDAGOŠKI AKADEMIJI — KNJIZNICARSKA SKUPINA
- 1 ŠTIPENDIJO NA VIŠJI KOMERCIALNI ŠOLI
- 1 ŠTIPENDIJO NA VIŠJI SOCIALNI ŠOLI
- 1 ŠTIPENDIJO NA ŠOLI ZA OBLIKOVANJE — GRAFIČNI ODDELEK

Za izreden študij

- 1 ŠTIPENDIJO NA PEDAGOŠKI AKADEMIJI — SKUPINA KNJIZNICARSTVO
- 2 ŠTIPENDIJI NA VIŠJI KOMERCIALNI ŠOLI
- 1 ŠTIPENDIJO NA VIŠJI PRAVNI ŠOLI

Kandidati morajo lastnorочно napisani prošnji priložiti še naslednje dokumente: življenjepis, overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala o uspešno opravljenem sprejemnem izpitu, potrdilo o premoženjskem stanju staršev osebno potrdilo o osebnih dohodkih staršev, potrdilo o prejemanju otroških dokladov.

Po pravilniku o študentskih podjetja imajo pri dodeljevanju študentske prednosti: člani delovne skupnosti, otroci staršev, zaposleni v podjetju, otroci padlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja, socialno šibkejši kandidati, kandidati iz Pomurja in kandidati višjih letnikov.

Prošnje s potrebnimi dokumenti je poslati ali vložiti najkasneje do 10. julija 1965 v kadrovsko-socialnem sektorju podjetja, Murska Sobota, Kocljeva 7.

terenska služba

servisi

kmet. mehanizacija

agroservis m. sobota

Po Čehoslovaškem

Umetniki ne omenjajo zastoj Prage kot Zlata Praha, kulturno, umetniško in ekonomsko središče Češke republike. Praga in sploh Češka je trdno povezana z imenom in delom kralja Karla Štirtega, ki je v 2. pol 14. stoletja povzdignil Prago v prvo mesto Evrope.

Čudovita lega Prage ob obeh straneh reke Vltave, z leve strani se razprostirajo Hradčani in Mala strana; Višehrad, Nové mesto in Staré mesto z desne strani Vltave. Prebivalcev ima Praga 1 milijon 50 tisoč, vendar na novo Praga ne bo več gradila. Industrijski del mesta tvori predvsem Smichov in Visočany, tovarna avtomobilov, vagonov, stekla, papirja, prehrane idr.

Arhitektonsko je Praga najbogatejša in najlepša mesto v Evropi. Ze trinajst mostov čez Vltavo povezuje praški promet, od katerih je prav gotovo najlepši kamniti Karlov most iz 14. stoletja in je tudi najstarejši most v srednji Evropi. Od stavb omenjam Klementinum iz l. 1232, kjer je danes več knjižnic, Karolin, sedež prve univerze v Evropi, osnovana 1348, magistrat Stare mesto z gotosko fasado; baročne cerkev sv. Mikloša, zaščitnika devic in patrona proti kugi, Plečnikovo cerkev, ki jo takoj spoznaš, saj če omenim samo zgradbo Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani ali pa prekmursko bogojinsko cerkev, ki jo najbrž pozna vsak domačin, se spomni našega slovenskega arhitekta. Konec 19. st. in v začetni dobi 20. st. dobi srednji del Prage z znamenitim trgom Vavelske namesti monumetalne zgradbe: gledališče Narodni divadlo, Narodni muzej in galerijo.

TELEVIZIJA

CETRTEK, 1. julija
14.45 Praga: Spartakiada (do pribl. 18.30); 18.30 TV Obzornik; 18.45 Po Jugoslaviji; 19.15 Glasbeni porota; 19.45 V kinu bomo videli; 20.00 TV Dnevnik; 20.30 Narodna glasba; 20.40 Eden in tri — TV igra; 21.40 Sporazum za dobro sosedstvo — infor, oddaja; 20.05 TV Ozornik.

PETEK, 2. julija
SLJEME, AVALA
14.00 Winbledon: Teniški turnir; 16.00 Praga: Spartakiada; 18.45 TV Obzornik; 19.00 Malo za vsakogar, nekaj za vse: Varujemo planinske cvetje; 19.15 Po poteh prekomorskih brigad; 19.30 Narodna glasba; 19.45 Turistične razglednice; 20.00 TV Dnevnik; 20.30 Celovečerni film; 22.00 Kongres Pen kluba na Bledu; 23.00 Rokometno srečanje za ženske med ekipama Jugoslavije in Romunije; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 3. julija
14.00 Winbledon: Teniški turnir; 18.30 TV Obzornik; 18.45 Zgodbe in nezgode — mladinska oddaja, Opomba: V slučaju, da se teniški turnir podaljša, bo TV Obzornik ob 19.10 in odpade mladinska oddaja; 19.30 Vsako soboto; 19.45 Cikcak; 20.00 TV Dnevnik; 20.30 Award Theatre — serijski film; 21.00 Sprehod skozi čas; 21.30 Benetke: Po pevske na Markovem trgu; 22.45 Poročila.

POD SVOBODNIM SONCEM

F.S. FINŽGAR

19

Komaj jim je to sporočil, je že planil kakor ptica na svojo vranca. Ta se je vzpel, zavihrala mu je griva in kakor misel sta zletela prek poljan. Zival je razumela, da je treba planiti na življenje in smrt.

Vendar se je Iztoku zdelo, da se pot neznansko vleče. Konj je začel hrzati in prhati. Iztok je čutil, da napenja zadnje moči. Objel je konju vrat in mu obljubil najboljšega žita.

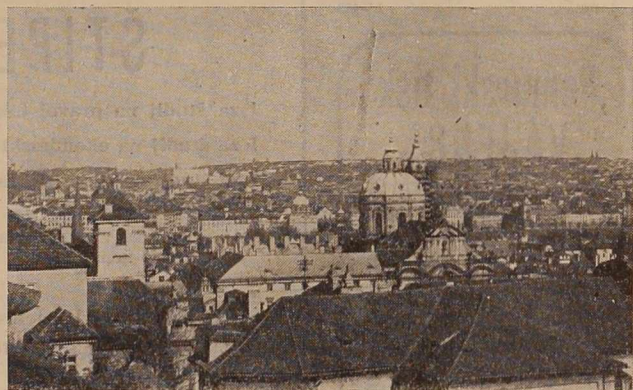
Vranec se je zleknil in bežal kakor vihar. Še kratka ravnica in kakor bi pal iz oblaka je treščil Iztok na sredo taborišča.

»Hilbudij, Hilbudij prihaja!«

Rogovi so zatrobili. Iztokov vranec pa je zatrepetal in iz nozdrvi mu je brizgnila kri.

Vsakega turista v Pragi vodijo v Flekovo pivovarno, saj slovi Češka na svetu po najboljšem pivu Plzenskem. Flekovo pivo je črno, stane 3 KCS in se ga pije samo v sami pivovarni. Zgrajena je bila 1494 in obratuje še danes. V dvorani igra češki ansambel narodno glasbo. Glede športa je obdržala Praga tradicijo vseslovenskih sokolskih zletov in prav letos se pripravljajo spet na spartakiado. Pogled s Hradčani na mesto v soncu daje zares zlato sliko praških zgradb, streh, kupol. Galerija ima lepo zbirko čeških baročnih slikarjev: Kupecky, Rainer in Skrgetá. Od tujih slikarjev nimajo lepih zbirk, kakor npr. Pariz ali Budapest, omeniti pa je treba sobo s Piccasojevimi deli.

Laterna magica je eksperimentalno gledališče v Pragi, kamor zaidejo (prav tako kot v Parizu v Foli bergeres) menda prav vsi tujci. Privlačna atrakcija za tujce (vstopnica 20 KCS), spretna manifestacija filma (več kamer se naenkrat vrti), kombinirana nekoliko z gledališkim dejanjem. Vsekakor nekaj, česar ne vidiš drugje na svetu. Vendar si se tako znebil že s Flekovim pivom in Laterno magico tret-

Pogled na Prago (Foto: N. Brumen)

jine vseh kron, ki si jih dobil za čez mejo. Zato si si raje ogledal pokopališče (vstopnine ni!) kjer so pokopani vidni češki ustvarjalci: komponista Smetana, Dvoržak in pisateljica Nemcova. Morda pa znajo Čehi pokazati več spoštovanja do svojih velikih ljudi, kakor bi ga pokazali mi, če bi predstavlili tujcem naše pisatelje, mislim s turističnega stališča.

Židovski center v Pragi je znan po vsem svetu. Ima najstarejšo ohranjeno sinagogo. Nemci so namreč nürbersko sinagogo, ki je sicer bila starejša kot praška, podrli prav

Glavno mesto ČSSR je zelo živahno

z namenom, da ustvarijo v Pragi židovski muzej, kjer ne bi spreminjali židovske četrti. Zaradi tega se je ohranila celotna židovska četrt v Pragi z muzejem, sinagogo, pokopališčem in zgradbami. Na praškem židovskem pokopališču, kjer ni takih grobov kot pri nas, ampak ima vsak le spomenik — nekako ploščo in med temi se nahaja tudi grob rabina Loweja, o katerem kroži legenda, da se uresniči vsakemu želja, če jo le napiše na listek, listek zvije in ga potisne v odprtino rabinovega groba, zraven pa mora s tal pobrati kamenček in ga postaviti na rabinov spomenik. Tudi moja želja je ostala v rabinovem grobu.

Presenetljiv je spomenik umrlih židov iz Prage in okolice na Češkem, ki so umrli v nemških koncentracijskih taboriščih. To sta dve sobi, po-

go) govoril prvič in zadnjič, saj so se tudi Čehi takoj začeli upirati nacistom in se zato baje Hitler ni več upal priti na Češko javno.

Praga ima dve stari biblioteki. Ogledali smo si Strahiny, ki ima polno inkunabul, rokopisov iz 12. st. Prostori baročnih rokopisov iz 12. st. Prostori so baročnega stila, preurejeni v 18. st. Ima okrog 130.000 zvezkov, nad 1000 inkunabul-prvotiskov iz časa 1448 do 1500 in okrog 2.000 rokopisov. Razstavljene je imela najmanjše na Češkem tiskane knjige, pol centimetra velika knjiga je bila najmanjša. KLEMENTINUM ima tri velike knjižnice: Univerzitetno knjižnico, Ekonomsko knjižnico in Slovansko knjižnico. Tukaj nas je sprejel rojak Slovenec dr. Oton Berkopec, ki živi v Pragi in je bil dolga leta sodelavec Slovanske knjižnice. Klementinum je bil jezujski samostan, v njej pa so jezuiti prevzeli biblioteko, ki je nastala z ustanovitvijo Karlove univerze v Pragi 1348. Slovanska knjižnica ima enajst jezikovnih in tematičnih oddelkov, med katerimi je bil leta 1929 ustanovljen tudi slovenski.

Impresioniralo me je predvsem to, da ima slovenski narod tako bogato zbirko svojih knjig tudi neke v inozemstvu — v Pragi. Zbirka je nastala iz pošiljke 3.000 zvezkov slovenskih knjig, ki jo je prodal češki vladni bibliograf dr. Janko Slesinger, doma iz Radgone. Slesingerjevo zbirko pa je Slovanska knjižnica v Pragi dopolnjevala, tako da šteje danes slovenski oddelček že okrog 6.000 zvezkov. Med knjigami in brošurami, ki jih je poslal dr. Slesinger je tudi nekaj redkosti iz 17. in 18. stoletja, tako je verjetno, da se nahaja med tiski tudi kaj prekmuriane in bo moral popisovalec prekmuriane tudi v Prago. Slovanska knjižnica v Pragi ima dobre stike s Slovansko knjižnico v Ljubljani, saj zamenjuje knjižni fond iz let 1939—1945. Za primerjavo še tole, da ima Univerzitetna knjižnica v Pragi 3,5 milijonov zvezkov in 350 uslužbencev, da imajo v svojih čitalnicah lep obisk, da imajo na Češkem petletni plan za izgradnjo bibliotekarske mreže, da jih imajo 12, kar predstavlja pri nas nekakšno matično službo. V Univerzitetni knjižnici je deloval tudi Safarik, slavist, etnograf in zgodovinar, ki ima doprsni kip v knjižnici.

Pot, ki nas je vodila v Prago, je šla preko Dunaja, domov grede pa čez Brno, Bratislavo, Budimpešto in Balaton.

20

V taboru so se takoj zbrale starešine v posvet. Zborovali so dolgo. Niso se mogli zediniti. Tedaj se dvigne starešina Radogost.

»Možje, Hilbudij jaha nad nas, mi pa besedujemo in čakamo bizantskih mečev. Naj pride Iztok. Svetovit mu je pokazal sovraga. Svetovit mu navdahne modro besedo!«

Začudili so se. Da bi stopil mladev v zbor starešine? A Radogost ni odnehal.

»Kaj se čudite! Bogovi hočejo tako!«

S ponižno priklonjeno glavo je stopil Iztok v starešinski zbor in povzel besedo.

»Udarimo z vso vojsko hitro proti Hilbudiju!« je končal svoj govor in bojni svet se je vzdignil v en glas: »Nad Hilbudija!«

Potrošnik

Trgovsko podjetje na veliko in malo — M. Sobota

Prodajalni

OPREMOTEHNA in TEHNOPROMET

vam nudita

Televizorske aparate

po izrednih znižanih cenah

Izkoristite ugodno priložnost!

MILAN FILIPČIČ:

REICHSTAG V PLAMENIH

In res se je Dimitrov ravnal po časopisnih poročilih, v katerih so nemški listi opisovali potek procesa. Sodišče je bilo namreč tako »neodvisno«, da se je na primer predsednik Büniger opravičeval naslednji dan, če mu je časopisje očitalo, da je bil premehak ali neroden. — Ob neki taki priložnosti je Dimitrov jedko pripomnil:

»Sedaj je lahko 'Völkischer Beobachter' zadovoljen.« Dimitrov ni nikoli polemiziral z anonimnimi obtožbami. Če je napadal, je napadal osebno: priče in sodnike. Za vsakega je imel pripravljeno vprašanje. Vedel je, da so priče vnaprej naučene in jih je vselej zmešal s postavljenimi vprašanji.

12. oktobra zahteva:

»Komunistična internacionala zahteva popolno jasnost glede požiga Reichstaga. Milijoni čakajo na odgovor... Milijoni čakajo na jasen odgovor!«

In zato predsednik sodišča Büniger kriči:

»Kdo je tukaj predsednik?«

Četrtega novembra se je pojavil pred sodiščem minister Göring. Vstopil je obut v visoke škornje, v jahalnih hlačah, v uniformi SA. Za njim je vstopila osebna straža SS-oddelkov. Nemški novinar Adolf Stein je ob tej priložnosti napisal v svoji neumni navdušenosti:

»Ta Göring je prepoln moči in sile. Presneto (donnerwetter) kakšen vojaški glas!« Toda Göring je že prej v svojih govorih povedal vse, kar je važno in kar ga tudi prikazuje v pravi luči:

»Zahvaljujem se stvarniku, da ne vem, kaj se pravi biti objektivni... Če rečete, da so tu in tam s kom slabo ravnali, tedaj lahko samo rečem: kjer se obla, letijo oblanci... Raje ustrelim nekajkrat preblizu ali predaleč, toda vsaj streljam...«

Göring so tedaj nacisti radi imenovali »Železni Herman«. Na procesu je pokazal, da je veliko bolj neumen kot železen. Napihnil se je in začel polemizirati s pisanjem inozemskega tiska in s protiprocem v Londonu. Göring je bil uživalec morfija. To so na protiprocusu ugotovili, in to ga je silno žrlo. Zato je na procesu rjovel kot lev, toda branil se je kot — osel.

Dimitrov ga je spregledal in ga zrušil. Göring je zapustil dvorano ves zaripel in penast. Na procesu se ni več pojavil. Inozemski tisk je na dolgo pisal o tem dvoboju.

Tudi drugo najbolj pomembno pričo — ministra Goebelsa — je Dimitrov pustil, da se je napihnil kot domišljava žaba, ki hoče postati velika kot vol. Nato ga je pohodil. Dimitrov mu je izvalil iz ust, da je v času požiga veljala Weimarska ustava v Nemčiji, ki je dopuščala obstoj političnih strank. Dimitrov ministra odpravi s suhim stavkom:

»To je dokaz, da vi ne spoštujete nemške ustave.«

Kje je zdaj Hitlerjeva pesem o legalnih sredstvih za prihod na oblast? Ni je nikjer! Stvari so jasne. Nacizem je pokazal svoj pravi obraz.

Proti Dimitrovu in ostalim tovarišem (Torglerju, Tanju in Popovu) je nastopilo 65 prič. Te priče naj bi stisnile obtožence v jeklen krog in jih pokopale. Hitlerjeva Nemčija je terjala veličastno zmago. Doživela je popoln polom.

21

Vsi so se takoj razpršili po taboru. Vsakdo je zbral svoje borce. Vrhovno poveljstvo je vodil Svarun. Ob njem so se zbrali najmočnejši junaki.

Drugo vojsko je vodil Krok. Trobilce. Niso bili prida vojščaki a predzniki izivači, ki naj bi z nenavadnim truščom zbegali sovražnika.

Najtežjo nalogo so zaupali Iztoku. Prideljeni so mu bili mladi, ki naj bi jih vodil po bregovih in gostem lesu ter napadel Hilbudijevo vojsko iz zasede.

V gradišču je ostala le majhna posadka, med njo godec Radovan, ki je čepel na oklopih in stiskal plunko pod pazduho in strahoma poslušal kaj bo. Bal se je krvi, vojni krik je »žalil pevsko uho«, kakor je sam trdil.